

Folia

Read My Lips

Geheimen van speechschrijven

Vechter

Thiandi Grooff

Louise Arbour

Over conflictbeheersing

Goede daad

Scholen bouwen voor nop

Weekblad voor
de Universiteit
van Amsterdam
Jaargang 63
05-02-2010

Nummer 20

The Flying Scientist

WORLD OF
Delights
THE WORLD'S WELCOME TO SUPERIOR FOOD SINCE 1958

World of Delights is een groeiende internationale retailorganisatie met inmiddels meer dan 40 verkooppunten op met name luchthavens. Reeds 50 jaar zijn wij actief op de luchthaven Schiphol. Van oudsher als delicatessenspecialist; sinds juli 2008 echter ook als concessionaris van Souvenirs, Toys, Sport, Gifts & Swarovski. Voor onze winkels zijn wij op zoek naar:

Verkoopmedewerkers (m/v) (minimaal 16 uur per week)

Voldoe jij aan de volgende eisen:

- goede beheersing van de Nederlandse en Engelse taal;
- geen bezwaar tegen werken op onregelmatige tijden;
- een open, gastvrije en representatieve uitstraling;
- woonachtig binnen een straal van 30 km van Schiphol;
- minimaal 4 dagen of dagdelen per week beschikbaar.

stuur dan een brief met CV naar:

WORLD OF DELIGHTS SCHIPHOL B.V.,
t.a.v. mevr. Linda Eliëns, Personeelsfunctionaris
New Yorkstraat 3-7, 1175 RD Lijnden
Of e-mail: l.eliens@worldofdelights.com
Tevens bestaat de mogelijkheid om op onze website
www.worldofdelights.com een sollicitatieformulier in te vullen.
Voor telefonische informatie: 020-4037043.

Acquisitie n.a.v. de advertentie wordt niet op prijs gesteld.
Pre-employment screening kan deel uit maken van de sollicitatieprocedure.

De leukste bijbaan vind je bij ons!

Ga aan de slag als flexibele baliemedewerkster bij Schiphol Valet Parking! Informeer naar de mogelijkheden via karel@svparking.nl.

Zie ook onze website: Schiphol.nl/valetparking of bel 020-4067890.

 UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

MASTERWEKEN

KOM EN KIES *JOUW* MASTER

Grijp je kans!

Master's of
Arts
Science

Meld je aan: www.uva.nl/masterweken

22 FEB t/m 5 MRT

OP ZOEK NAAR EEN LEUKE BIJBAAN?

Canal Company is hét toonaangevende bedrijf in toerisme en entertainment in Amsterdam met de merknamen Holland International Rondvaart, Canal Bus, Canal Hopper en Canal Bike.

Onze partyschepen, rondvaartboten, sloepen en waterfietsen zijn een bekende verschijning in de Amsterdamse grachten.

Ben jij enthousiast, flexibel, gastvrij en resultaatgericht en wil je werken in een leuke branche met topproducten? Dan zijn wij op zoek naar jou!

Wij zoeken voor het nieuwe seizoen: **Locatiebeheerders (m/v)**
Je beheert zelfstandig één van onze kiosken in de stad. Gedurende de dag verhuur je waterfietsen, beantwoord je vragen van toeristen en verkoop je tickets voor de lijndienst, excursies, souvenirs, snacks en meer.

Interesse? Op 20 februari a.s. is er een selectiedag.
Ga snel naar www.canal.nl en vul het sollicitatieformulier in!
Vragen? Bel Marjolijn Ruijter 020-5353301.

Foto: Bram Belloni

Liefdadigheid

Je kan wat schamele euro's uit je krappe beurs peuteren, maar als je iets goeds voor de wereld wilt doen, kun je natuurlijk ook de handen uit de mouwen steken. Vier studenten die iets ondernemen voor minderbedeelden: 'Zonder boeken lesgeven aan zestig kinderen is wel een uitdaging'. **Blz.20**

nieuws

Een ton

Om je onderzoek te presenteren..... blz. 4

Aanklacht

Postuum standje Max Havelaar voor Sorbon..... blz. 5

'Wel een excuuschinees'

Maar waar blijft het homostel in de UvA-folders? ..... blz. 5

Interview

Thiandi Grooff: geen school wilde haar hebben en nu studeert ze aan het AUC ..... blz. 10

'Dames en heren,

Deze speech heb ik niet zelf geschreven' ..... blz. 14

Louise Arbour

Sprak de Nooit Meer Auschwitz-lezing uit en praatte met studenten ..... blz. 15

Coververhaal

Twintig seconden experimenteren in de lucht... blz. 16

En verder:

Nieuws 4-7, Opinie/Stage 8-9, Film/Het beste 12, Fen is Uit/Eten 13, Weekgast 19, Annonces 22, Roem 23, Dijkgraaf & Fresco/Puzzel/Spekkie Big 24

Colofon

Folia: Weekblad voor de Universiteit van Amsterdam, Vendelstraat 2, 1012 XX Amsterdam, Tel. 020-5253981, Fax 020-5253980, redactie@folia.uva.nl, Website: www.folia.nl, **Uitgever:** Stichting Folia Civitatis, **Redactie:** Floor Boon, Mirna van Dijk (eindredacteur), Jim Jansen (hoofdredeacteur), Maud Janssen, Marit van Kooij, Margot Riedstra (secretariaat), Henk Thomas, Dirk Wolthekker, **Medewerkers aan dit nummer:** Bram Belloni, Martien Bos (correctie), Bob Bronshoff, Niels Carels, Fred van Diem, Kirsten Dorrestijn, Robbert Dijkgraaf, Lorianne van Gelder, Julie de Graaf, Irene Hemels, Cees Heuvel, Marc van der Holst, Won Tuinema, Fen Verstappen, Hans van Vinkeveen. Folia werkt samen met Havana, het weekblad van de Hogeschool van Amsterdam, **Havana-redactie:** Eveline van Heumen, Wim de Jong, Thijs den Otter, Merel Straathof, Annemarie Vissers, Paul van de Water (hoofdredeacteur), **Redactieraad:** Wouter Breebaart, Simon Dikker Hupkes, Albert Goutbeek, Lief Keteleer (voorzitter), Jaap Kooijman, Bert Vuijsje, **Bladmanagement:** Impressum, Zoetermeer, **Lay-out:** Carl Zevenboom, Amsterdam, **Druk:** Dijkman Offset, Diemen, **Advertentiewerving:** Bureau van Vliet bv, Zandvoort, Tel. 023-5714745, Fax 023-5717680, zandvoort@bureauvanvliet.com, **Abonnement:** € 46,90 per jaargang. Opgave: 020-525 3981, mededelingen@folia.uva.nl of www.folia.nl. **Het is niet altijd mogelijk de rechthebbenden van de foto's op de prikbordpagina te achterhalen. Rechthebbenden van het beeldmateriaal kunnen zich bij Folia melden via: redactie@folia.uva.nl.**

Cover: Fred van Diem

Goed voorbeeld

Soms bedenken studenten initiatieven waar je op een positieve manier jaloers op bent. Een van de meest fenomenale, door studenten bedachte ideeën van de laatste jaren is zonder twijfel Room for Discussion. Als u geen economiestudent bent of zelden de A-vleugel op het Roeterseiland frequenteert, dan heeft u waarschijnlijk geen idee waar ik het over heb. Room for Discussion is het discussieplatform op de Faculteit Economie en Bedrijfskunde (FEB). Elke week worden prominente economen en andere wetenschappers door studenten geïnterviewd over een actueel onderwerp. Waarom is Room for Discussion zo'n succes? Op de eerste plaats hebben de initiatiefnemers de tijdgeest mee. Room for Discussion werd zo'n anderhalf jaar geleden bedacht, net het moment dat de economische crisis losbarstte. Vanaf dat moment was economie niet alleen interessant voor economen, maar ook voor de

Foto: Bob Bronshoff

rest van Nederland. Daarnaast hebben de programmeurs een neus voor interessante sprekers. Agnes Jongerius kwam met een primeur, Alexander Rinnooy Kan was nog niet gebombardeerd tot meest machtige man van Nederland en nam plaats op de

Iedere faculteit zijn Room for Discussion

bank en ook Elco Brinkman, Wouter Bos, Frits Bolkestein en Hans Hoogervorst wisten de weg naar de FEB te vinden. Tot slot werkt de pr-machine rondom Room For Discussion meer dan goed. Bijna alle landelijk kranten schreven over Room for Discussion en de initiatiefnemers waren ook veelvuldig via andere media te bewonderen. De andere faculteiten en het Maagdenhuis kunnen veel leren van de economen. Eigenlijk zou elke faculteit zijn eigen Room for Discussion moeten hebben en het lijkt me ook niet echt lastig om te realiseren. Op het grote plein van het AMC kan je een paar banken neerzetten en artsen of onderzoekers over de laatste trends in de medische wetenschap laten vertellen. De Faculteit der Geesteswetenschappen is al jaren dé leverancier van literaire talenten, dus zonder moeite kan je wekelijks in het Bungehuis een schrijver zijn verhaal laten doen. Ook voor rechten, de FMG en de FNWI zie ik eigenlijk geen problemen. Als de facultaire Room for Discussions een beetje van de grond zijn gekomen, kan je één maal per maand een soort 'best of' doen op het binnenplein van het Maagdenhuis. Dan wordt die ruimte namelijk ook weer een keer benut.

Jim Jansen, iff@folia.uva.nl

Studenten bezetten collegezaal

>Een groep bezorgde studenten bezette op 1 februari een collegezaal om te demonstreren tegen bezuinigingen op het hoger onderwijs.

Collegezaal F.oor in de Oudemanhuispoort was op 1 februari de hele dag bezet door een groep van rond de vijftig 'bezorgde studenten' die hiermee protesteerde tegen bezuinigingen in het hoger onderwijs. De demonstranten wilden iedereen op de hoogte te stellen van de kabinetsplannen om twintig procent te bezuinigen op het hoger onderwijs. De bezetting vond plaats in het kader van de landelijke actieweek voor het hoger onderwijs.

'Het is van groot belang dat studenten nu laten weten dat ze niet over zich heen laten lopen, anders is het te laat. Wij willen vandaag ook het College van Bestuur [CvB, red.] ervan overtuigen dat de bezuinigingen slecht zijn voor de kwaliteit van het onderwijs,' zei Kim Otten, een van de bezettende studenten. De studenten stuurden ook een brief aan het CvB waarin ze laten weten het

Foto: Arjan Roodink

De bezette collegezaal F.001 in de Oudemanhuispoort

den werkgroepen steeds groter, zegt Otten. 'De nadruk ligt steeds meer bij het

Otten: 'Het is nu al moeilijk voor studenten om rond te komen. Als de studiefinanciering wordt omgezet in een lening wordt de drempel om te gaan studeren verhoogd. Dan wordt studeren iets voor de rijken.' De hele dag liepen promotieteams rond op de UvA die studenten ervan probeerden te overtuigen deel te nemen aan de bezetting. Economiedocent Brian Doop hield een toespraak over de kenniseconomie en wethouder Maarten van Poelgeest (GL en oud-LSVb) werd geïnterviewd. (MJ)

'Het is van groot belang dat studenten nu laten weten dat ze niet over zich heen laten lopen'

te betreuren dat de Vereniging van Universiteiten (VSNU) de bezuinigingen op het bordje van studenten legt.

Doordat er al veel bezuinigd wordt gaat het aantal contacturen achteruit en wor-

zo snel mogelijk laten afstuderen van studenten in plaats van kwalitatief goed onderwijs te bieden.' Ten tweede zouden de bezuinigingen slecht zijn voor de toegankelijkheid van het hoger onderwijs.

Wetenschap vertalen naar het grote publiek

>Inschrijving Academische Jaarprijs geopend.

>Teams kunnen zich inschrijven tot 25 februari.

Met de opening van de inschrijving voor de vijfde editie is vandaag de Academische Jaarprijs 2010 van start gegaan. De winnaar van de jubileumeditie ontvangt de hoofdprijs van 100.000 euro. Teams krijgen tot donderdag 25 februari de kans hun voorstel in te dienen. De Academische Jaarprijs wil wetenschappelijk onderzoekers, promovendi en studenten motiveren om de resultaten van hun onderzoek actief onder de

aandacht te brengen van een breed publiek. De competitie staat open voor teams van de Nederlandse universiteiten of bij KNAW of

verder uitwerken en in oktober live presenteren aan de jury onder leiding van econoom Rick van der Ploeg. Vorig jaar ging de Aca-

Een ton voor het beste plan

NWO aangesloten onderzoeksinstituten. Winnaar is het team dat aan het einde van de rit het beste plan weet te presenteren. De wedstrijd bestaat uit verschillende presentatierondes, gastcolleges communicatie, het indienen van een communicatieschets en de finale waaraan maximaal acht genomineerde teams hun communicatieplannen

demische Jaarprijs naar het team van fysicus Sijbrand de Jong van de Radboud Universiteit Nijmegen. De Academische Jaarprijs werd in 2005 in het leven geroepen door NRC Handelsblad in samenwerking met NWO en de KNAW. (DW)

Zie: www.academischejaarprijs.nl

Geen student in universiteitsbestuur

>Kritiek Eerste Kamer op Wet versterking besturing hoger onderwijs.

>Universiteitsbesturen worden daarom niet uitgebreid met een studentassessor die het CvB bijstaat.

Universiteitsbesturen worden voorlopig niet uitgebreid met een studentbestuurslid, een zogenaamde studentassessor. Minister Plasterk (OCW) zag er eigenlijk al niets in, maar nam het voorstel eerder op aandringen van

D66 toch op in zijn nieuwe Wet versterking besturing hoger onderwijs, die momenteel wordt behandeld in de Tweede Kamer. Afgelopen week bleek dat de Eerste Kamer er ook niet veel in ziet. Senatoren hebben de minister erop gewezen dat het systeem van de studentassessor al is ingevoerd aan de Rijksuniversiteit Groningen (RUG), maar daar niet het beoogde effect sorteert. Het studentbestuurslid aan de RUG zou volgens de VVD-fractie in de Eerste Kamer steeds

buiten spel worden gezet omdat belangrijke bestuurskwesties buiten de collegevergaderingen om worden geregeld. D66 wil dat er een studentassessor wordt opgenomen in de universiteitsbesturen omdat de medezeggenschap 'onwetend is en veel geloof', aldus Kamerlid Boris van der Ham. D66 is niet te spreken over de opstelling van Plasterk en spreekt van 'een regentenmentaliteit'. De democraten willen opnieuw het gesprek met de minister aangaan. (DW)

Cock Dieleman promoveert op een onderzoek naar de rol van theater binnen het vak Culturele en Kunstzinnige Vorming (CKV) in het havo en vwo onderwijs.

Wat heeft u precies onderzocht?

'Ik heb gekeken welke rol theater speelt binnen het vak CKV. Ik heb de mensen uit het traject van het vak geïnterviewd; docenten, leerlingen en educatiemedewerkers van theaters en gezelschappen. Ik heb gevraagd wat ze van het vak vinden, van de positie van theater binnen het vak en hoe ze samenwerken of soms juist niet.'

Wat houdt het vak CKV in?

'CKV is in 1998-1999 geïntroduceerd op havo en vwo. Het is een interdisciplinair vak, alle kunstvormen komen aan bod en idealiter ook de wijze waarop die kunstvormen elkaar beïnvloeden. De basis van het vak is receptieve cultuureducatie; dat leerlingen zelf culturele activiteiten ondernemen, daarop reflecteren en zo als het ware hun eigen smaak ontwikkelen.'

Vindt die smaakontwikkeling in de praktijk ook plaats?

'Ja, maar er zijn wel veel haken en ogen bij het onderdeel theater. De docenten die het vak geven hebben meestal geen theaterachtergrond en veel te weinig overzicht van het aanbod. Een van mijn belangrijkste bevindingen is dat er een keuzeprobleem is, zowel voor docenten als voor leerlingen. Ook wie zou moeten kiezen is vaag. In het ideale geval de leerling, maar dan moet de docent wel goed adviseren. Eigenlijk zou je moeten kijken naar het cultureel kapitaal van elke leerling. Aan de ene kant naar de ervaring en hoe je daarop aan kan sluiten, maar ook uitdaging is een belangrijke factor.'

Dus een aanbeveling is het aanstellen van docenten met een bredere theaterachtergrond?

'Docenten missen inderdaad belangrijke kennis. Er zouden meer theatermensen moeten werken in het onderwijs. Een andere mogelijkheid is dat docenten meer gebruikmaken van de expertise van de theatergezelschappen en hun leerlingen niet helemaal zelf laten kiezen. Vreemd genoeg bleken de leerlingen die nauwelijks of bijna geen eigen keuze hadden het meest enthousiast. Een grote aantrekkingskracht van leerlingen tot het vak is dat ze samen met de klas iets meemaken en bespreken. Gezamenlijke projecten waarin de docent het voortouw neemt, werken heel goed. Van docenten vraagt dit kennis, enthousiasme en tijdsinvestering. Enthousiasme is er meestal wel, maar juist die kennis en tijd ontbreekt.' (MJ)

Cock Dieleman, *Het nieuwe theaterleren. Een veldonderzoek naar de rol van theater binnen Culturele en Kunstzinnige Vorming op havo en vwo. Promotie op 4 februari.*

Waarom geen homo-stel in UvA-folder?

>Op 28 januari vond in Crea een forumdebat plaats over diversiteitsbeleid aan de UvA.

>Frank van Kampen: 'We hebben in onze folders wel een excuuschinees, maar nooit een homostel.'

'Volgens mij moet op de universiteit iedereen zich veilig voelen. Het gaat dus niet alleen om homo's. Ik hou er niet van dat we in de slachtofferrol gaan zitten. Ons zicht-

Studentenzaken; Jim Jansen, hoofdredacteur Folia; Stef Jongerius, P&O-adviseur bij de FNWI en Kristiaan Schimmel, voorzitter van het organiserende UvA Pride. De Stichting UvA Pride is een platform voor homo's, lesbo's, bi's en transgenders aan de UvA. Van Niele stond alleen. Jansen zei dat de UvA wat hem betreft niet meteen een diversiteitsbeleid nodig heeft, maar wel dat homo's zichtbaarder moeten worden. 'Bij een beleid krijg je weer een rapport en een werk-

ben we het beeld van homo's niet genormaliseerd.' (AK)

UvA heeft beeld van homo's 'niet genormaliseerd': homo's zouden zichtbaarder mogen worden

baar maken is niet de oplossing, we moeten ernaar streven gewoon gevonden te worden.' Dit zei student rechten Sebastiaan van Niele op 28 januari tijdens een forumdebat in Crea over de wenselijkheid van een diversiteitsbeleid aan de UvA ten aanzien van homoseksualiteit. Van Niele was een van de forumleden tijdens een debat over dit onderwerp. Naast van Niele zaten in het forum Frank van Kampen, directeur

groep. Ik denk dat de UvA alles al heeft. Maar het zou een goed plan zijn als rector Dymph van den Boom tijdens de intree-week expliciet tegen studenten zegt dat we er ook zijn voor vrouwen, moslims, gehandicapten en homo's.' Van Kampen vindt dat er ook wel eens twee mannen hand in hand op een UvA-folder kunnen staan. 'We hebben in onze folders wel een excuuschinees, maar nooit een homostel. Aan de UvA heb-

stelling

De poll van afgelopen week op folia.nl ging over biodiversiteit. De stelling luidde: **Met het uitroepen van het Internationaal Jaar van de Biodiversiteit en de oprichting van het Nederlands Centrum voor Biodiversiteit, krijgt biodiversiteit te veel aandacht.**

- Nee. De afgelopen eeuw stierven er wel 250.000 soorten uit door menselijk toedoen! – 94,7%
- Het is wel wat overdreven. Als we voor elk groot probleem een jaar uitroepen en een centrum oprichten, blijven we bezig – 5,3%
- Biodiversi...wat? – 0,0%
- Ja, absoluut. Voor elke diersoort die er verdwijnt, komt er vast wel weer een bij – 0,0%

Totaal aantal respondenten: 113

'Multatuli zou geen koffie drinken aan de UvA'

>Studenten Max Havelaar Academie willen duurzame UvA-catering.

>Handtekeningen voor een 'eerlijke' catering op speciale muur in gebouw van de Bijzondere Collecties.

'Het contract met cateraar Sorbon is opgezegd, een goede reden om het eens anders aan te pakken. Multatuli pleit in zijn boek Max Havelaar tegen de uitbuiting van koffieboeren, maar dat gebeurt nog steeds. Wil de UvA daaraan meewerken of kiest zij voor de lijn van Multatuli?'

Aldus een pamflet van de studenten Marleen Brouwer (politologie), Sjoukje Kerman (museumologie), Martin van 't Veld (sociologie), Judith van der Wel (religiestudies) en Patrick Nederkoorn (kleinkunstacademie) die in het kader van 150 jaar Max Havelaar en de daaraan gekoppelde tentoonstelling 'Het is geen roman, 't is een aanklacht', een voorstel mochten doen om de boodschap van de negentiende-eeuwse Max Havelaar te vertalen naar de 21e eeuw. Daartoe werd de tijdelijk Max Havelaar Academie opgericht waarbinnen de studenten hun voorstel vormgeven.

'Het is opmerkelijk dat de UvA, die graag naar buiten brengt dat ze inzet op duurzaamheid, tot dusver geen duurzame catering heeft,' zeggen Nederkoorn en In 't Veld. 'De UvA loopt hiermee achter op andere universiteiten die zich wel bewust zijn van hun voorbeeldfunctie in de maatschappij. Zo wordt er aan de Rijksuniversiteit Groningen al sinds 1989 Max Havelaar-koffie gedronken. Dat zou aan de UvA ook moeten. Multatuli zou aan de UvA geen koffie drinken.' Dit jaar zal er, vermoedelijk via een Europese aanbesteding, bekeken worden welk

Jaron Beekes

bedrijf vanaf 2011 de catering aan de UvA mag verzorgen. 'Goedkoper dan Sorbon' is daarbij een veelgehoorde suggestie, maar de vijf studenten van de Max Havelaar Academie vinden 'duurzaam' en 'eerlijk' een minstens zo belangrijk criterium. Dat 'duurzaam' en 'goedkoop' vaak op gespannen voet staan met elkaar realiseren de studenten zich. 'Maar de universiteit en studenten hebben ook een maatschappelijk verantwoordelijkheid. Nederkoorn: 'De consequentie zou kunnen zijn dat een kop

koffie aan de UvA duurder wordt.' Van 't Veld: 'Duur is een relatief begrip, want als de koffiesmaak en het gevoel dat je erbij hebt goed is, dan staan studenten er toch voor in de rij.' In de tentoonstellingsruimte in het gebouw van de Bijzondere Collecties is een speciale muur vrijgehouden waar bezoekers hun handtekening kunnen zetten voor een fair trade UvA-catering. (DW).

Zie ook www.maxhavelaaracademie.nl

Nieuw universiteitsblad

Tussen het College van Bestuur (CvB) en de Universiteitsraad (de medezeggenschap) van de Universiteit Utrecht (UU) dreigt een lastige werksituatie te ontstaan nu het CvB volhardt in haar eerder ingenomen standpunt de papieren editie van het Ublad te willen opheffen en alleen door te gaan met een digitale versie. De Universiteitsraad pikt dit niet en heeft het CvB nu gedreigd met een nieuw universiteitsblad te komen als het CvB niet inbindt. De raad wil op korte termijn een gesprek hebben met de toezichthouders van de UU over de ontstane impasse. Collegevoorzitter Yvonne van Rooy zegt steeds dat er onvoldoende draagvlak voor een papieren editie van het Ublad is. Zij beroept zich daarbij op de medewerkermonitor van de UU, waaruit dit zou blijken. Ook motiveert zij haar standpunt door erop te wijzen dat de oplagecijfers van het blad al geruime tijd dalende zouden zijn. De Universiteitsraad is het daar niet mee eens en vindt dat er onvoldoende onderzoek is verricht naar draagvlak en oplage. (DW)

Schulden

Bijna de helft van de studenten leent gemiddeld bijna vierhonderd euro per maand. Van de eerstejaarsstudenten, startjaar 2009, heeft een kwart al een rentedragende lening aangevraagd en maakt een op de drie gebruik van het collegegeldkrediet. Dit blijkt uit onderzoek naar het leengedrag van studenten, verricht door het Nibud, het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting. Een eerstejaarsstudent leent gemiddeld 320 euro per maand en heeft zo na vier jaar een studieschuld van minimaal 15.360 euro, exclusief rente. De studielening is de belangrijkste lening die studenten hebben; zestien procent heeft daarnaast nog een of meer andere leningen. Roodstand is daarvan de belangrijkste. Van alle studenten staat negentien procent regelmatig of altijd rood, met een gemiddeld bedrag van 652 euro. Van de studenten is zeventien procent in het bezit van een creditcard. Nibud zet in op bewuster lenen met de nieuwe Studieleenwijzer. (DW) Zie ook www.nibud.nl

Einde loting

Loting voor de studie geneeskunde moet worden afgeschaft. Dat is het advies van de Raad voor de Volksgezondheid & Zorg. De raad heeft het advies opgesteld op verzoek van de ministers Klink van Volksgezondheid en Plasterk van Onderwijs. Afgelopen week werd het advies door de raad overhandigd. Nu moeten studenten die arts willen worden nog ingeloot worden voor de opleiding. Maar dat is volgens de raad niet meer van deze tijd. De loting werd in de jaren zestig ingevoerd om te voorkomen dat er een overschot aan artsen zou ontstaan. Maar nu zijn er juist tekorten aan sommige specialisten. De zogeheten 'numerus fixus' is volgens de raad daarom niet langer nodig. In plaats daarvan kunnen de universiteiten beter zelf selecteren wie aan de opleiding mag beginnen. Hoe ze dat doen, mogen ze zelf weten, zegt de raad. (DW)

in beeld

Dertig studenten van de vakschool Nimeto uit Utrecht hebben drie maanden gewerkt aan in jute vormgegeven figuren uit het boek *Max Havelaar* van Multatuli. Het gaat om onder meer Batavus Droogstoppel, dominee Wawelaar, de schrijver zelf en zijn vrouw Tine. Afgelopen week werden de personages opgesteld in het gebouw van de Bijzondere Collecties (BC), waar vanaf 3 februari de tentoonstelling 'Het is geen roman, 't is een aanklacht' te zien is, ter gelegenheid van 150 jaar *Max Havelaar*. Op de foto legt Wim Hupperetz, hoofd presentaties UvA Erfgoed, de laatste hand aan de opbouw van de tentoonstelling. (DW)

AMC

HAÏTI Een medisch team van het AMC is op 28 januari naar het aardbevingsgebied in Haïti vertrokken. Drie miljoen mensen hebben daar hulp nodig. Cordaid Mensen in Nood had het AMC benaderd om een medisch team samen te stellen. Door logistieke problemen kon het team niet eerder vertrekken dan afgelopen week. Het bleek niet haalbaar om al het materieel dat mee moest binnen een korte tijd aan boord van het vliegtuig te krijgen. Er zijn twee traumateams samengesteld, één vanuit het AMC en één vanuit het Traumanetwerk Lelystad. De teams bestaan onder meer uit anesthesisten en traumachirurgen. Beide teams staan onder leiding van Kees Jan Ponsen, traumachirurg van het AMC. De teams kunnen gebruikmaken van twee operatiekamers en blijven twee weken. Daarna worden ze afgevoerd door twee nieuwe Nederlandse teams.

FNWI

BIODIVERSITEIT Op 28 januari is in Leiden het Nederlands

Centrum voor Biodiversiteit (NCB) officieel opgericht. Het centrum wordt gevestigd in het Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, waar de collecties van het Zoologisch Museum Amsterdam (ZMA) en het Nationaal Herbarium Nederland worden ondergebracht. Het NCB is een samenwerkingsverband tussen de UvA, de Universiteit Leiden, Wageningen Universiteit en Naturalis. Onder de universiteiten vallen het ZMA (UvA) en het Nationaal Herbarium Nederland (Wageningen, Leiden). Om de achteruitgang van biodiversiteit tegen te gaan werd in 1992 door de VN het Verdrag inzake Biologische Diversiteit gesloten, waaraan 168 landen actief meedoen. De VN heeft 2010 uitgeroepen tot het Internationaal Jaar van de Biodiversiteit.

BIOLOGEN TOP-TIEN Van de tien meeste invloedrijke biologen van Nederland, heeft de top-drie een deel van zijn carrière aan de UvA opgebouwd. De ranglijst, die is samengesteld door *Bionieuws*, wordt aangevoerd door wetenschapsminister Ronald Plasterk. Tussen 1997 en 2000 was Plasterk hoogleraar moleculaire genetica aan de UvA. Nummer twee op de lijst is bioloog/schrijver/presentator Midas Dekkers, die biologie studeerde aan de UvA. De derde plaats is ook voor een minister, Jacqueline Cramer van milieu, die aan de UvA studeerde en promoveerde. Zie ook www.bionieuws.nl.

FEB

ROOM FOR DISCUSSION De wekelijkse lunchdebatten op

de economische faculteit zijn vanaf twee februari weer van start gegaan. Anderhalf jaar geleden, vanaf het moment dat de kredietcrisis losbarstte, ging de serie van start. Sindsdien is er een stoet aan economen, bankiers, politici en bestuurders de revue gepasseerd om tekst en uitleg te geven over de huizenmarkt, bonussen, hedgefondsen en bedrijfsethiek. Bij de eerste Room for Discussion kwam staatssecretaris Frank Heemskerk van Economische Zaken al langs. De komende maanden zullen onder meer Piet Hein Donner, Rijkman Groenink en Sylvester Eiffinger aanschuiven. Voor het precieze programma zie www.roomfordiscussion.nl.

Erfgoed

ALBUM ACADEMICUM Het Amsterdamse Album Academicum is uitgebreid met de gegevens van alle 14.000 gepromo-

veerden uit de periode 1877-2007. De bijna 750 gepromoveerden uit de periode 2007-2010 zullen snel volgen. Het Album Academicum, een digitale database, bevatte al gegevens over alle hoogleraren van de UvA en haar voorloper het Athenaeum Illustre, van 1632 tot heden. Voor zover mogelijk zijn alle hoogleraren voorzien van een portret. Er kan gezocht worden op gepromoveerde en jaar van promotie, maar het Album Academicum geeft ook antwoorden op meer complexe vragen, bijvoorbeeld over de ontwikkeling van de vakgebieden en het percentage gepromoveerde vrouwen. Alle proefschriften uit de collectie van de UB zijn aan de gegevens gekoppeld. De gegevens van 160 gepromoveerden worden geïllustreerd met hun promotieplaten: feestelijke drukwerken die vaak een humoristische schets geven van het leven van de student.

FdR

ENERGIEVRAAGSTUKKEN Minister van Economische Zaken Maria van der Hoeven heeft op 27 januari het Centrum voor Energievraagstukken geopend, een nieuwe interdisciplinaire onderzoeksorganisatie van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid. Het onderzoek van het centrum is gericht op het vormen van een lange termijnvisie op de opgaven waarvoor de energiesector staat. Het gaat daarbij om de totstandkoming van een interne markt met toegang voor nieuwe marktpartijen, de langdurige garantie van een redelijke prijs en leveringszekerheid voor consumenten en een fundamentele herziening van het energietransport- en distributiesysteem. Consumentenbescherming vormt binnen het onderzoek eveneens een centraal thema.

FMG

KLEUTERS Naar aanleiding van onderzoek naar het gedrag van kleuters, verricht door ontwikkelingspsychologen Maartje Raijmakers en Tessa van Schijndel, is in wetenschapscentrum Nemo het project 'Kleuters aan zet' bedacht. Kleuters gaan uit zichzelf experimenteren met de wereld om hen heen, zo blijkt uit de studie van Raijmakers en Van Schijndel. Ze lieten kinderen zowel door de onderzoekers bedachte als door de kinderen zelf bedachte experimenten uitvoeren met opstellingen in Nemo. Bij 'de rolbak', een opstelling die illustreert dat het gewicht van een voorwerp niet bepalend is voor hoe snel het naar beneden rolt, lieten kleuters op eigen initiatief verschillende cilinders naar beneden rollen en keken ze welke als eerste onderaan was. Ook bedachten kleuters zelf experimenten, zoals het tegen elkaar slaan van verschillende cilinders om de geluiden te vergelijken. Wie zijn kinderen (tussen de vier en zes jaar) wil laten deelnemen aan het project kan in februari en maart elk weekend terecht in Nemo. Zie ook <http://www.e-nemo.nl/kleutersaanzet>.

Acta

PARODONTITIS Onderzoeker Gaudy Torres de Heens van het Academisch Centrum Tandheelkunde Amsterdam (Acta) heeft ontdekt dat, in tegenstelling tot eerdere studies, erfelijke factoren bij het ontstaan van parodontitis wel eens overschat zouden kunnen zijn. Parodontitis is een aandoening van de tandondersteunende weefsels (het zogenaamde 'parodontium'), die uiteindelijk leidt tot tandverlies wanneer er niet wordt behandeld. Sommige mensen blijken vatbaarder te zijn voor parodontitis dan anderen. Torres de Heens onderzocht tweelingen van wie een van de twee leed aan ernstige parodontitis. Zij laat zien dat een eeneige tweeling niet overeenstemmend zijn voor de ernst van de parodontitis. Dit betekent dat omgevingsfactoren een belangrijke rol spelen bij het ontstaan en de progressie van parodontitis. Op 9 februari promoveert Torres de Heens op haar onderzoek.

DINSDAG 09/02

12.00 uur: Maria Berger - Sociologie
Politiek burgerschap van migranten in Berlijn.
De weerbarstige effecten van sociaal kapitaal op de integratie van Turken, Italianen, Russische Joden en Aussiedler.

Promotoren zijn prof.dr. J.N. Tillie en prof.dr. R. Koopmans (VU). (Agnietenkapel)

14.00 uur: Gaudy Torres de Heens - Tandheelkunde

Periodontitis in Twins. Smoking, Microbiological and Immunological Aspects.

Promotoren zijn prof.dr. U. van der Velden en prof.dr. B.G. Loos. (Agnietenkapel)

WOENSDAG 10/02

12.00 uur: Henne Holstge - Geneeskunde
Characterization of the Mouse and Human Breast Cancer Genome.

Promotor: Prof.dr. A.J.M. Berns. (Agnietenkapel)

14.00 uur: Coen Wilders - Geschiedenis
Dienstbaarheid uit eigenbaat. Regenten in het makelaarsstelsel van stadhouder Willem III tijdens het Utrechts regeringsreglement, 1674-1702.

Promotor: Prof.dr. H.F.K. van Nierop. (Agnietenkapel)

VRIJDAG 12/02

10.00 uur: Victor Peperzak - Biologie
Molecular Mechanisms Underlying Cd27-Cd70 Costimulation.

Promotor: Mw. prof.dr. J. Borst. (Agnietenkapel)

12.00 uur: Marleen Kok - Geneeskunde
Endocrine Resistance in Breast Cancer. Gene Expression Profiling and Modifications of the Estrogen Receptor.

Promotor: Prof.dr. S. Rodenhuis. (Agnietenkapel)

14.00 uur: Frans Oliehoek - Informatica
Value-Based Planning for Teams of Agents in Stochastic Partially Observable Environments.

Promotor: Prof.dr.ir. F.C.A. Groen. (Agnietenkapel)

ORATIE / AFSCHEIDSCOLLEGE

VRIJDAG 12/02

14.30 uur: Oratie mw. prof.dr. B.E. Baarsma, bijzonder hoogleraar toegepast economisch onderzoek

Moeilijke marktwerking en meedogenloze mededinging. Een welvaartseconomisch perspectief. (Aula)

15.15 uur: Afscheidscollege prof.dr. J.J.M. Theeuwes, hoogleraar toegepast economisch onderzoek
Anatomie van de werkloosheid. (Aula)

Promoties, oraties en afscheidscolleges vinden in de regel plaats in of de Aula van de UvA, Lutherse Kerk, Singel 411 of de Agnietenkapel, Oudezijds Voorburgwal 231. Voor uitgebreide informatie zie www.uva.nl/agenda

Kritiek, gebaseerd op fabels

Het bestuur van Lief, dat zich in *Folia* van 22 januari beklagde over het gebrek aan steun voor studenten die naar het buitenland willen, slaat volgens [Guido de Wilde](#) de plank mis.

In *Folia* 18 van 22 januari was een positief geluid te horen; studenten willen actief worden gestimuleerd om in het buitenland te studeren. Het stemde ons echter minder vrolijk te lezen dat de studenten tijdens de Lief denktank van 24 november van mening waren dat de begeleiding door het International Office van de UvA te wensen over laat. De UvA zou immers maar drie procent van de studenten naar het buitenland sturen, ondanks het feit dat de UvA door het uitwisselen van studenten zichzelf op de internationale kaart

kan zetten, wetenschappelijke kennis kan uitwisselen en de UvA geld zou kunnen verdienen aan iedere verdiende studiepunt die uit het buitenland aan de UvA wordt erkend.

FABELS

Het is moeilijk te beoordelen wat er met 'International Office' wordt bedoeld. Er zijn 'International Offices' op facultair niveau en ik werk voor het centrale 'international office' binnen Studenten Services, ofwel het 'Bureau

Internationale Studentenzaken'. Maar, *Lief* studenten, de kritiek vanuit de denktank zijn fabels. Als je het percentage 'internationalisering' berekent op basis van het aantal uitwisselingsstudenten per jaar op de gehele UvA-populatie, dan is dit inderdaad drie procent. Wordt het aantal uitwisselingsstudenten echter vergeleken met een cohort (het totaal aantal studenten in één jaar), dan zit je al snel richting het vijfvoudige.

Verder is het een fabel dat de UvA geld verdient aan uitwisselingen. Voor iedere UvA-student die in het

Illustratie: Cees Heuvel

Vraag van je universiteit meer dan rendement

Door de focus op rendement verliest het universiteitsbestuur andere essentiële zaken uit het oog, aldus [Roel Raterink](#).

De Universiteit van Amsterdam is de ideale universiteit. Althans, dat zou je denken als je de beleidsvoornemens uit 2007 leest, het zogeheten instellingsplan. De werkelijkheid is anders en de UvA heeft nog een lange weg te gaan om die universiteit te zijn. Alhoewel de rendementsmaatregelen positieve mogelijkheden voor hervorming brengen, moet de universiteit niet vergeten dat haar eerste taak is om alle studenten een academisch hoogwaardige opleiding te geven. Op dit moment is de prachtige ambitieuze universiteit zoals die ons beloofd wordt ver te zoeken. Dat is grotendeels te danken aan de overmatige focus op rendement. De UvA committeert zich in het instellingsplan aan kleinschalig en intensief onderwijs, het verbeteren van mogelijkheden om in het buitenland te studeren, en een hoog niveau van academisch Engels. De UvA is ambitieus: een internationaal gerenommeerde universiteit met

onderwijs op maat, excellentie, goede studievoorziening en veel mogelijkheden voor nevenactiviteiten. Ook op bestuurlijk gebied worden hoge ambities gesteld, namelijk sterke onderwijsinstututen en opleidingscommissies, verantwoording vanuit het bestuur aan de medezeggenschap en algehele transparantie. Het instellingsplan is het vierjaarlijkse beleidsplan van de UvA. Bij de verslaggeving van het College van Bestuur (CvB) naar het ministerie wordt voor een deel gekeken of de doelstellingen uit het instellingsplan behaald worden. De medezeggenschapsorganen moeten dan ook instemmen met het instellingsplan. Dit betekent dat de universiteit zich volledig zou moeten inzetten voor de beloftes die gedaan worden in het instellingsplan. Momenteel is het maar de vraag in hoeverre het plan inderdaad de feitelijke ambities van het universiteitsbestuur weergeeft.

De grootste zorg van de UvA is rendement (ook wel 'studiesucces' genoemd). Dit staat ook in het instellingsplan zodanig verwoord. We zien de universiteit dan ook hard werken aan dit onderwerp. Inderdaad probeert het college een hanteerbaar programma te ontwikkelen dat studenten in staat stelt om hun studie succesvol af te ronden. Aan de andere kant veroorzaakt deze hoge inzet op rendement de zwakte van het huidige beleid van de Universiteit van Amsterdam. Waar blijft het beloofde kleinschalige en intensieve onderwijs? Wat blijft er over van 'onderwijs op maat' in de uniforme programmering van het curriculum die momenteel wordt doorgevoerd? Door de focus op rendement, verliest men het daadwerkelijke einddoel uit het oog. Alhoewel het een het ander niet uitsluit, kiest het college er niet voor om zich net zo hard te maken voor intensief onderwijs op maat als voor studierendement.

Iedere oud-uitwisselingsstudent zal het tegen je zeggen: het is het allemaal waard!

buitenland studeert, studeert er immers een internationale uitwisselingsstudent aan de UvA. De studiepunten die zij behalen worden echter niet aan de UvA erkend maar aan de buitenlandse instelling. Hiervoor ontvangt de UvA dus geen subsidie. Sterker nog, gezien het feit dat de UvA de internationale student tijdens de korte periode aan deze universiteit helpt snel te integreren, kost de begeleiding van deze studenten meer tijd en dus ook geld.

PASSIE

Het kost dus tijd en geld, en men is het niet altijd eens over de bewezen positieve effecten van internationalisering. Toch spreek ik namens al mijn collega's als ik zeg dat iedereen binnen internationalisering (zowel bij de faculteiten als bij een centraal orgaan) met veel enthousiasme en passie studenten probeert te bereiken en te overtuigen van het wetenschappelijk en persoonlijk nut van een uitwisseling. We zijn vertegenwoordigd op intreedagen, eerstejaarsmarkten, bachelor- en masterdagen, en organiseren workshops, voorlichtingen en buitenlandmanifestaties. We hebben diverse websites, blackboardpagina's, brochures, folders, reisverslagen, informatiebalies, fondsen en beursprogramma's. We spreken studenten op spreekuren, via de e-mail, telefoon, op Skype, Facebook en Hyves. Studenten vinden de periode dat zij voor hun studie in het buitenland verbleven, vaak de leukste studie-

periode aan de Universiteit van Amsterdam. Natuurlijk genereert internationalisering de uitwisseling van wetenschappelijke kennis, maar voor studenten is ook de groei in persoonlijke ontwikkeling, het verbrede internationale perspectief en de toegenomen culturele sensitiviteit merkbaar. Er zal geen enkele student zeggen dat het weinig werk was, niet alleen voor de student maar ook voor de begeleider op het International Office. En hoewel er met de huidige technieken wordt geprobeerd dit proces te bespoedigen, zal er toch altijd een deel papierwerk bij horen. Iedere oud-uitwisselingsstudent zal het tegen je zeggen: het is het allemaal waard!

MELD JE AAN

Ben je nieuwsgierig of een uitwisseling ook iets voor jou is? Op 1 maart aanstaande is de deadline om je aan te melden voor een Erasmusuitwisseling voor een studieperiode in Europa. Loop eens bij het International Office van je faculteit binnen en vraag naar de mogelijkheden. Ben je benieuwd naar de mening van je medestudenten? Op de begane grond van het Service en Informatiecentrum (Binnengasthuisstraat 9) vind je de verslagen van alle UvA-studenten die op uitwisseling zijn geweest. ●

Guido de Wilde is Student Exchange Coördinator van Bureau Internationale Studentenzaken.

Waar blijft het kleinschalige en intensieve onderwijs op maat, dat beloofd werd in het instellingsplan?

Studierendement is lekker makkelijk meetbaar in studiepunten. Zoals Karel van den Toorn al eens zei, toen hij de plank volledig missloeg: 'Goed onderwijs is onderwijs dat tot studiepunten leidt.'

De procedure met betrekking tot de rendementsmaatregelen toont hoe de universiteit in gebreke blijft in transparantie en medezeggenschap. Alleen decanen en het college zelf weten precies welke discussie gevoerd wordt en welke plannen daadwerkelijk ingevoerd zullen worden. De centrale aanpak van het college is volledig in tegenspraak met het streven naar sterke onderwijsinstellingen uit het instellingsplan. Dit grotendeels dankzij een genadeloos falende interne communicatie. De medezeggenschap speelt hierdoor slechts een marginale rol. Terwijl de Centrale Ondernemingsraad geen enkele melding heeft ontvangen, moet de Centrale Studentenraad ook voornamelijk

werken met geruchten. Wat gebeurt er in de praktijk met kleinschalig onderwijs, internationalisering en al die nevenactiviteiten? De ons beloofde universiteit uit het instellingsplan is de universiteit die studenten nodig hebben. Een universiteit die alleen maar denkt aan rankings en rendement, aan 'studiesucces', is een heel andere universiteit. Men hoopt dat de idealen van het college verder reiken dan dat. Hervorming van de UvA is broodnodig, maar mag niet ten koste gaan van de belangrijkste ambities. Rendement is slechts een middel. Zaken als transparantie, kleinschaligheid, excellentie en internationalisering zijn uiteindelijk belangrijker dan rendement. ●

Roel Raterink is voorzitter onderzoek en onderwijs van de CSR. Deze bijdrage schreef hij op persoonlijke titel.

Foto: Bob Bronshoff

stage

Ghassan Dahhan

Ghassan Dahhan (24) studeert internationale betrekkingen en loopt stage bij het Clingendael Instituut in Den Haag.

'Het Clingendael Instituut is een denktank die zich bezighoudt met veiligheidsvraagstukken, maar ook diplomatieke trainingen verzorgt voor buitenlandse en Nederlandse diplomaten. Daarnaast houden ze zich bezig met energievraagstukken en Europese vraagstukken.

Ik loop stage bij de diplomatieke afdeling, waar ik schrijf aan een tweetal artikelen. Een daarvan gaat over inlichtingendiensten en de manier waarop informatie wordt verzameld over terroristische organisaties en hoe dit eventueel verbeterd zou kunnen worden. Ik schrijf dit artikel samen met mijn stagebegeleider en zal er ook aan verder werken als mijn stage is afgelopen. Uiteindelijk hopen we het te kunnen plaatsen in de *Internationale Spectator*, het blad van het Clingendael Instituut. Het andere artikel is een opdracht van het wetenschappelijk bureau van GroenLinks. Het gaat over de vraag hoe Nederland om dient te gaan met de politieke islam en dan met name om de omgang met buitenlandse organisaties zoals de Taliban, Hamas of Hezbollah.

Naast het schrijven van artikelen ben ik betrokken bij de ontwikkeling van een simulatieprogramma dat betrekking heeft op islamitische organisaties. Het is de bedoeling dat deze simulatie wordt aangeboden bij de diplomatieke training. Het is een soort rollenspel waarbij de participanten inzicht verkrijgen in het reilen en zeilen van islamitische organisaties. Ze moeten zich eerst verdiepen in een bepaalde organisatie en aan de hand daarvan wordt een rollenspel opgezet waarin de deelnemers met elkaar moeten onderhandelen en van gedachten wisselen. Het is eigenlijk een manier om spelenderwijs bekend raken met het fenomeen van de politieke islam. Mensen denken vaak dat het Clingendael een heel star en ouderwets instituut is, maar het is alles behalve dat. Het is juist een heel prettige omgeving om stage te lopen. Er wordt je bijvoorbeeld al heel gauw afgeleerd om mensen bij de achternaam aan te spreken en iedereen zegt je en jij tegen elkaar. Bovendien kom ik veel verschillende mensen tegen en zijn er vaak grote namen uit de wereld van de internationale betrekkingen aanwezig, zoals Bert Hendriks of Ko Colijn. In de eerste twee weken van mijn stage was er een Jordaanse delegatie van junior diplomaten op bezoek voor een training. Ik had het geluk dat ik daarbij aanwezig mocht zijn en ben mijn stage begonnen met het bijwonen van seminars, werkbezoeken en colleges. Ik werd wel meteen in het diepe gegooid, maar het was heel interessant en bijzonder om mee te maken.' (Julie de Graaf)

‘Het is toch ongelooflijk, voor iemand als ik?’

Door Lorianne van Gelder

Thiandi is een intelligente jonge vrouw, gevangen in een lichaam met motorische beperkingen. Van een geïsoleerd probleemgeval groeide ze in vijf jaar tijd uit tot student aan een van de meest prestigieuze universiteiten in Nederland.

Thiandi Grooff (19), student aan Amsterdam University College, maakt graag grapjes. Het duurt misschien iets langer voordat ze aankomen, maar ze houdt haar gezelschap alert. De grapjes, en haar andere antwoorden, verschijnen op het scherm van haar splinternieuwe Macbook. Ze typt op een groot toetsenbord met kleurige knoppen, haar polsen ondersteund door assistent Willem. De computer spreekt de getypte antwoorden uit. Thiandi kan namelijk niet spreken. Ook de fijne motoriek die nodig is om zelf te typen, of zich aan te kleden, een boterham te smeren, of veters te strikken, heeft ze niet. Bij haar geboorte – en daarna door een serie medi-

wereld voor mensen met een zware lichamelijke handicap, maar het is ook omstreven. Critici menen dat de ondersteuner al dan niet bewust de hand van de gehandicapte stuurt. Dat gebeurt in dit gesprek ook een aantal keer. Willem, Thiandi's begeleider vandaag (ze heeft een heel team assistenten, veelal studenten), krijgt tot drie keer toe op zijn kop van Thiandi. 'Ik heb dit niet zelf geschreven,' typt ze, nadat een kromme zin op het scherm verscheen, 'maar mijn briljante begeleider Willem.' Toch bewijzen haar reprimandes dat ze wel degelijk controle heeft over haar uitingen. Ook de grapjes onderschrijven dat: 'Ik plaag Willem, maar dat vindt hij wel leuk.'

Toen Thiandi FC ontdekte, ging er een wereld voor haar open. Het vermoeden dat haar moeders al hadden, bleek gegrond. Thiandi is een intelligente jonge vrouw, gevangen in een lichaam met motorische beperkingen. FC gaf haar de mogelijkheid om naar een gewone school te gaan. Na omzwervingen op buitenlandse scholen volgde ze uiteindelijk het VWO aan het Cals College in Nieuwegein en haalde in juli 2009 haar eindexamen met hoge cijfers. Afgelopen jaar werd ze toegelaten tot Amsterdam University College. In haar studentenkamer in een flat op het Science Park vertelt ze hoe dat voor haar is. Van een geïsoleerd probleemgeval groeide ze in vijf jaar tijd uit tot student aan een van de meest prestigieuze universiteiten in Nederland.

'Erg gaaf, erg eng en erg ongelooflijk,' antwoordt ze, op de vraag hoe dat voelt. De gang naar de universiteit had helaas nog wel wat voeten in de aarde. AUC was de vijfde universiteit waar ze zich had aangemeld. Zelfs de Universiteit voor de Humanistiek wees haar af. 'Dit vond ik

Het studentenleven als lichamelijke gehandicapte is niet makkelijk. Toch probeert Thiandi het zo veel mogelijk mee te maken. Ze ging naar een groot diner van het AUC en merkte dat haar medestudenten heel behulpzaam waren. Tot haar verbazing voelt ze zich nu ook student. 'Het dringt echt tot me door als ik op het AUC zelf ben en met docenten en medestudenten praat.' Het eerste semester volgde Thiandi één vak, Calculus. 'Ik en de AUC wilden kijken hoe dat zou gaan. Gisteren heb ik mijn laatste test gemaakt en ik geloof dat ik het gehaald heb.' Wiskunde is een van haar grote passies. 'Ja, haha,' giechelt ze als reactie op deze constatering.

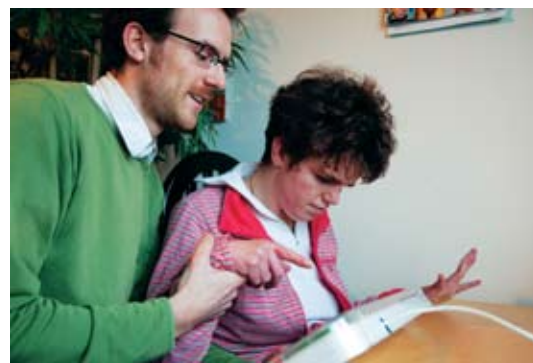
Foto's: Bob Bronshoff

sche fouten – heeft Thiandi hersenbeschadigingen opgelopen. Ze kan haar lijf niet goed controleren omdat de spiercoördinatie in de hersenen kapot is. Daardoor kan ze je ook niet aankijken als je met haar spreekt. Ook kan ze haar geluiden en bewegingen niet altijd controleren, zeker niet als ze zenuwachtig is.

Omdat ze niet kon communiceren werd ze tot haar veertiende als zwaar verstandelijk gehandicapt gezien. Geen speciale of reguliere school wilde haar aannemen. Haar moeders vermoedden altijd dat er meer was achter het beperkende lichaam van hun dochter, maar hadden moeite het Nederlandse schoolstelsel en de hulpverlening hiervan te overtuigen. Het gezin trok naar Italië en Engeland om Thiandi toch naar school te kunnen laten gaan.

Thiandi lacht veel. In spanning wacht ze de vragen van het interview af. Ook al is ze inmiddels vaker geïnterviewd, 'is het echt niet zo dat ik niet meer nerveus ben,' typt ze scherp op.

Communicatie via de computer, of via een letterbord, is essentieel voor Thiandi. Facilitated Communication (FC) heet het ook wel, een methode die is uitgevonden in de Verenigde Staten. Het is de poort naar de buiten-

extra teleurstellend, omdat ik dit met name van humanisten niet had verwacht.' Maar het AUC zet hoog in op diversiteit. 'Ik draag daaraan bij,' laat Thiandi weten.

Vol overgave stortte ze zich op dit vak. Calculus doet ze zonder computer maar begeleid door Jelle, een van haar assistenten. 'Jelle weet precies wat ik wil doen om een probleem op te lossen.'

Haar assistenten zijn haar steun en toeverlaat. Vol affectie schrijft ze over hen in haar dagboek op www.thiandigrooff.nl. Jelle begrijpt me, Willem helpt me, Judith was geweldig. Haar assistenten zoekt ze via advertenties, onder andere in Folia. Ze wisselen elkaar af. Behalve haar begeleiders heeft Thiandi eigenlijk niet veel nodig, laat assistent en student geschiedenis Willem desgevraagd weten. Ze begrijpt alles, is pienter en kan gewoon goed zien.

Vanaf februari begint Thiandi met drie vakken aan de AUC. Academic English, Basic Research Methods & Statistics en Big Questions in Society. 'Ik hoop dat dat niet te veel is,' merkt ze ongerust op. Het is allemaal heel nieuw voor haar. Sinds kort woont ze ook op zichzelf. 'Wel nog maar twee dagen in de week.' Het hele team van begeleiders kwam onlangs nog bij elkaar om te bespreken hoe het zal gaan als ze vier dagen in de week college heeft. Er moet namelijk altijd iemand bij haar zijn en haar moeders wonen in Almere.

Gelukkig vallen haar medestudenten heel erg mee. 'Over het algemeen reageren ze heel goed en sommigen zijn echt lief en behulpzaam,' schrijft ze. Helaas is ze het inmiddels gewend dat mensen van haar schrikken. Ook tijdens het gesprek is ze voortdurend bezorgd hoe ze overkomt. 'Vind je me niet raar?' vraagt ze. Of 'Heb ik je niet te lang laten wachten?' als ze naar de wc is geweest.

Uit ervaring weet ze dat het lastig is als mensen niet op hun gemak zijn. Ze weten dan niet wat ze met haar aanmoeten. 'Maar gelukkig duurt dat meestal niet lang.' Thiandi heeft het daarom ook haar missie gemaakt bekendheid en begrip te kweken voor jongeren zoals

zij. Ze spreekt op congressen, houdt haar site bij, maakt zich sterk voor Stichting Inclusief Onderwijs (regulier onderwijs voor iedereen) en laat geen moment voorbij-

gaan om haar kennis en ervaring te delen. Pas geleden sprak ze nog op een congres van Perspectief (een stichting voor inclusie en zeggenschap van mensen met een handicap). Op haar site schreef ze daarover:

'[...] Ik heb een heel rare jeugd gehad. Het was raar omdat ik niet kon praten. Ik snapte alles om me heen maar kon dat niet laten blijken. Ik denk dat niemand snapt wat dat betekent. Ik heb momenten van ontzettende wanhoop gekend. Door FC kan ik schrijven. Ik word serieuzer genomen. Ik heb mijn school kunnen afmaken en kan mijn studie beginnen. Ik denk dat er veel kinderen en mensen zijn zoals ik die kunnen leren schrijven met FC. Ik kan laten zien hoe je het leert.' (www.thiandigrooff.nl)

Thiandi reist de hele wereld rond om andere lichamelijk gehandicapten en geïnteresseerden te ontmoeten en haar kennis te delen. Ze vliegt van San Francisco naar Madrid en Schotland. Ze wil mensen zoals zij graag red- den. Er is zo veel onbegrip. 'Ik weet dat ik zonder mijn moeders in een instelling terecht zou zijn gekomen, waar ik, door niemand begrepen en als object verzorgd, met een krom gegroeid lijf door depressie dood zou zijn gegaan. Nog steeds zie ik mensen in instellingen die intelligent zijn, maar dat niet kunnen uiten omdat de begeleiders geen FC leren.'

Ze kan ook zoveel meer dan over het algemeen wordt aangenomen. In december stond ze nog op de ski's. Verrukt schreef ze hierover in haar dagboek:

'Ik heb weer geskied. Twee keer de berg af. Het was heerlijk. Ik vind het zo goed dat ik het kan. Het is toch ongelooflijk voor iemand als ik. Ik ben zo trots op Trix en Jochem en Jose [haar

moeders en broertje, red]. Ik sta mooi op de berg bovenop en dan ski ik omlaag, zomaar.' (www.thiandigrooff.nl)

Nu ze studeert zal Thiandi nog meer kunnen bewijzen dat ze helemaal niet zo anders is dan anderen. Ze heeft de ambitie om een boek te schrijven. 'Over de ervaringen en uitdagingen van jonge mensen met een handicap in Europa. Dat lijkt me iets om heel hard voor te werken op AUC. Ik wil er iets wetenschappelijks van maken.' ●

CV Thiandi Grooff

Geboren 22 april 1990, Amsterdam
1995-1997 kleuterschool en school voor slechtzienden, Nederland

2001-2002 middelbare school, Italië

2002-2004 basisschool, Almere

2004-2006 middelbare school, Londen

2006-2009 vwo, Cals College, Nieuwegein

Thiandi zet zich in voor Stichting Inclusief Onderwijs en geeft lezingen over de hele wereld. Ze houdt sinds haar vijftiende, geïnspireerd door Anne Frank, een online dagboek bij op www.thiandigrooff.nl.

Heb je ook interesse om Thiandi's ondersteuner te worden? Mail haar dan via www.thiandigrooff.nl. Je moet humor hebben en minimaal tien uur per week beschikbaar zijn. De vergoeding bedraagt vijftien euro per uur.

Ongewild vreemde zwanenzang

The Imaginarium of Doctor Parnassus; première: 4 februari

Regisseur Terry Gilliam wisselt meesterstukken (*Brazil*, *Twelve Monkeys*) af met half mislukte voortbrengsels die heel goed hadden kunnen zijn (*Tideland*, *The Brothers Grimm*). Dat ligt deels aan zijn werkmethode: veel improvisatie, een drang naar perfectie en visuele krachtpatserij, maar ook een chaotisch denkpatroon gecombineerd met een haperend vermogen dat om te zetten naar een coherent verhaal. Bovendien lijkt hij achtervolgd te worden door externe factoren die hem het filmen onmogelijk maken, het best weergegeven in de documentaire *Lost in La Mancha*.

Al deze elementen zijn van toepassing op *The Imaginarium of Doctor Parnassus*. Heath Ledger overleed voordat de opnames afgerond waren. Gilliam legde de productie stil en dacht erover het hele project af te blazen, toen vrienden van Ledger, Johnny Depp, Colin Farrell en Jude Law, aanboden de rol over te nemen.

De film draait om de stokoude, rondtrekkende theaterman Doctor Parnassus (Christopher Plummer) die zijn publiek uitnodigt om door zijn magische spiegel te stappen en zich zodoende een korte periode kunnen wentelen in een parallelle werkelijkheid, die afhankelijk van hun morele status en fantasieën prachtig of verontrustend is. Parnassus heeft een geheime deal met Mr. Nick (Tom Waits als de duivel), waarin de ziel van zijn tienerdochter Valentina (het Engelse topmodel Lily Cole) in de waagschaal ligt. Zij, samen met twee andere acteurs van het gezelschap (Verne Troyer en Andrew Garfield), pikken de suïcidale amnesiepatiënt Tony (Heath Ledger) op, hangend

aan een brug en met mysterieuze tekens op zijn voorhoofd.

Het is nogal een rommeltje, dat verhaal, met subplots die alle kanten op schieten. Juist door de beslissing om Ledgers rol door vier verschillende acteurs te laten spelen is de film meer een verzameling sketches geworden dan een samenhangende vertelling.

Tuurlijk, de beelden zijn vaak verbluffend mooi en het contrast tussen de nu eens grimmig, dan weer kleurrijke droomwereld en hedendaags Londen werkt bijzonder goed. Plummer is standaard in vorm, Waits steelt de show als de duivel en Cole maakt indruk als de bevallige dochter. Maar Ledgers optreden is onevenwichtig: dan neigend naar de brilke die hem de postume Oscar opleverde voor zijn rol als Joker, dan lijdend aan een offday – het lijkt erop dat geen enkel bruikbaar shot van hem opgeofferd is.

Zodoende vraagt de kijker zich af of het beter was geweest als Gilliam de film inderdaad niet had afgemaakt, of op zijn minst het wegvallen van zijn acteur anders had opgelost. Nu is het een vreemdsoortig eerbetoon aan Ledger geworden. Hoewel een nobel streven, levert het een film op die weliswaar niet half mislukt genoemd kan worden, maar ook verre van geslaagd is, zeker als in memoriam. (Niels Carels)

The Imaginarium of Doctor Parnassus (Verenigde Staten, 2009)

Regie: Terry Gilliam

Met: Christopher Plummer, Heath Ledger, Lily Cole, Andrew Garfield, Tom Waits e.a.

Holland Sport

David Rozema, programmamaker CREA debat:

Website: 'Ik kijk dagelijks voor een glimlach op *awkwardfamily-photos.com*, waarop blij kijkende gezinnen staan in foute kersttruien en T-shirts.'

Film: 'Into the wild van Sean Penn. Prachtige beelden van Alaska, Eddie Vedders soundtrack en het verhaal over een succesvolle jongen die besluit de maatschappij achter zich te laten en er uiteindelijk achter komt dat geluk alleen maar bestaat in een sociale context. Choquerend is de scène waarin hij beseft dat zijn situatie volkomen uitzichtloos is. Maar goed dat het geen Hollywood-einde is geworden.'

Tv: 'Holland Sport, het laat zien dat je heel breed, highbrow en poëtisch met sport kunt omgaan: K-1, curling, een interview over een sportlichaam. Ik organiseer avonden over sportliteratuur, omdat ik merk dat vaak op sport wordt neergekeken. Ja, ook door academici.'

Boek: 'Moneyball van Michael Lewis. Hoe een honkbalclub door gebruik te maken van statistieken al jaren uitzonderlijk presteert. Het doorboort het dedain dat er leeft bij wetenschappers voor sport en omgekeerd bij sporters voor wetenschap. Je kunt via de analyse van sport op misvattingen stuiten die breder zijn te trekken. Kijk naar de beloningsstructuur in het voetbal. Spitsen worden zwaar overbetaald, en doelmannen onderbetaald, terwijl zij veel bepalendere spelers zijn. Zo kun je je afvragen of CEO's bij banken belangrijker zijn dan medewerkers die over de leningen gaan.'

Humor: 'Micha Wertheim schuwt de controversie niet en

Foto: Hans van Vinkeveen

David Rozema

mikt heilige huisjes omver. Mooi is de enorme ironie waarmee hij zichzelf op een voetstuk zet: "MW legt het uit", "MW voor gevorderden". Hij is de enige reden dat ik Vrij Nederland inkiijk in de supermarkt.'

Tijdschrift: 'The New Yorker. Fenomenale recensies waarop je blind kunt afgaan. Lange verhalen van wel twintig pagina's over bijvoorbeeld hoe Chinezen ergens in een dorp Nederlandse schilderingen met boerderijen namaken, waarvan ze de helft niet snappen. Nederlandse kranten kijken dit af maar schieten tekort zolang ze niet hun krachten bundelen voor één kwaliteitskrant. In plaats daarvan gaan ze om de luie lezer strijden.'

Stokje: 'Ik geef het stokje aan Thea Schepers, medewerkster van het informatiseringscentrum. Zij heeft met nul middelen de homobelangengroep UvA Pride uit de grond gestampt.' (Hans van Vinkeveen)

Winters vermaak

De ijsbaan, oa. Museumplein

Mijn vroegere basisschool deed zich voor als onderwijsinstituut, maar was feitelijk een hockeyclub waarvan de contributie gedeeltelijk door de staat gesponsord werd. Dat bleek niet alleen uit het competitieve klimaat en de schreeuwende ouders langs de zijlijn, maar ook zeker uit het feit dat alle kinderen de hele dag in shirts rondliepen waarop een man met hockeystick stond die bij nadere beschouwing geen hockey maar polo bleek te spelen. Ik ben godzijdank mijn gehele leven verschoond gebleven van enige sportieve aspiraties, zowel binnen als buiten school. Nog los van de fysieke weerstand die ik voel bij het idee mezelf uit te moeten putten op een loopband of nepfiets, heb ik ook op rationele gronden een afkeer van kickfunnen en aquapumpen. Wat mij betreft heeft onze massale sportmanie namelijk enkel te maken met onze veel te luxe levensstijl en met onze unaanieme obsessie voor een onnatuurlijk afgetraind lichaam. Ik bedoel; heb jij wel eens een boer in lotushouding op een yogamat zien zitten? Een bouwvakker in de sportschool? Mensen die zich niet vanuit hun bed en via de auto op hun bureaustoel laten zakken om aan het eind van de dag in tegengestelde richting weer terug te keren, hoeven zich volgens mij niet aan een roeiapparaat te binden om in conditie te blijven. Mensen die de Albert Heijn niet sommeren hun zakken chips thuis te bezorgen hou-

den een fijn functionerend lijf. Niet afgetraind, niet uitgemergeld, maar gewoon, fijn functionerend. Zoals het hoort. Vanzelfsprekend viel ik met mijn aangeboren aversie tegen sport enigszins buiten de boot op school. Ik heb er bovendien ook een aangeboren gebrekkig talent voor, dus als ik al probeerde mee te spelen dan zorgde ik nooit voor de winnende punten. Wel voor veel vermaak.

Mijn vrienden verheugen zich nu dus ook al enorm op de middag schaatsen waarmee ik vorige week schoorvoetend heb ingestemd. Want ach, waarom ook niet; het vriest al anderhalve maand, de binnenstad is bezaaid met provisorische schaatsbaantjes en boven alles worden glühwein en poffertjes overvloedig gefaciliteerd. Daar zal ik me in de eerste plaats dus maar op storten, zodat ik me daarna, aangeschoten en stijf van de suiker, weer eens onsterfelijk belachelijk kan maken te midden van mijn huisgenoten. Voldaan zal ik vervolgens naar huis fietsen, alwaar ik op de bank tevreden zal concluderen dat mijn portie sport er voor dat jaar weer op zit. (Fen Verstappen)

Schaatsen in Amsterdam, Jaap Edenbaan, van oktober tot maart (www.jaapeden.nl), Museumplein, van 18 december t/m 28 februari (10.00-20.00 uur). Voor actueel nieuws over schaatsen op de grachten of natuurijs, kijk op www.amsterdam.nl.

Foto: Wou Tuinema

eten

Goed toeven

Café restaurant Braque, Albert Cuypstraat 29-31

Geinige naam, dacht ik nog, toen mijn vriendin meldde dat we bij 'Brak' zouden gaan eten. De vriendin in kwestie heeft een neus voor *places to be*. Die neus bleek ook deze keer weer onfeilbaar, want ook al is de rest van de stad uitgestorven wegens sneeuwjacht en een gevoelstemperatuur van min twintig, bij Braque (zoals de tent daadwerkelijk blijkt te heten) loopt het vol. Goed voor de sfeer en de temperatuur, die drukte, maar minder voor de akoestiek. Vriendin twee, inmiddels aangeschoven aan gene zijde van ons tafeltje, kan ik alleen verstaan als ze erg hard praat. Maar buiten dit mindere puntje heeft Braque eigenlijk vooral pluspunten. De bediening is niet alleen leuk om te zien (we spotten onder meer een Brad Pitt look-alike), maar vooral ook vriendelijk, snel en bekwaam. Ondanks de drukte zit je dus nooit ergens lang op te wachten, want ook in de (halfopen) keuken weten ze wat ze doen. En, wat ook fijn is: iedereen die er werkt lijkt het enorm naar z'n zin te hebben daar. Aanstekelijk.

Na een paar glazen prosecco (€4,75) laten we een fles huisrosé aanrukken (€17), een erg goede Spaanse grenache die je ook per glas kunt bestellen (€3). De menukaart van Braque is traditioneel en basic, met klassiekers als gegratineerde uiensoep (€4,50), vitello tonnato (€8,50) en coquilles St. Jacques (€10,50). Geen onzingedoe, gewoon mooie gerechten.

Wij slaan de voorgerechten over, want we hebben ons al iets te enthousiast gestort op het knapperige, warme huisgebakken brood dat wordt geserveerd met geurige olijfolie. We vervolgen met een steak bordelaise met aardappelgratin en marmelade

van rode ui (€19), een confit de canard met zuurkool en spek (€15) en een maaltijdsalade van gebakken gamba's en friet (€15). We nemen er daggroente bij (€3); schorseneren in dit geval, niet omdat we bang zijn dat het te weinig zal zijn (en dat blijkt ook geenszins het geval), maar gewoon voor de leuk. Net zoals we later de chocoladetaart met perenijs en bramen-coulis (€5) zullen nemen voor de lekker (en dat is-ie!), want eigenlijk zijn we tegen die tijd al zeer voldaan. Elk gerecht wordt met liefde en aandacht gemaakt en gepresenteerd, alles is smaakvol en vers. De steak is mals en de gratin is precies zoals hij hoort, al is de marmelade van rode ui naar mijn smaak wel erg aan de zure kant. De gambasalade is 'ontzettend lekker' volgens de vriendin in kwestie (en ze kan het weten want ze geeft minstens een keer per jaar een feest waar de gebakken gamba's je om de oren vliegen), en de andere vriendin is zeer tevreden met haar eend-plus-zuurkool. Wat zo leuk is aan Braque is dat ze al die kwaliteit leveren voor zulke schappelijke prijzen en zonder een spoor van attitude. (MvD)

Sfeer: ongedwongen, prettig

Eten: heerlijk

Bediening: sympathiek en adequaat

OPROEP

Ben je betaalbaar uit eten geweest (maximaal €25,- per persoon)? Schrijf dan een recensie en stuur die op naar redactie@folia.uva.nl. Als je recensie wordt geplaatst, krijg je de kosten van het etentje tot een bedrag van €50,- vergoed.

Woorden om op te dansen

Door Marit van Kooij

Ich bin ein Berliner, I have a dream en *Yes we can!*. Simpele zinnestelsels die we eigenlijk allemaal wel kunnen dromen. Maar van wie waren deze woorden eigenlijk?

Het is 4 november 2008 in Grant Park, Chicago als een grote menigte elkaar om de hals valt, collectief een traan wegpinkt en met open mond naar het podium kijkt. ‘Yes we can!’ Daar staat de kersverse Amerikaanse president Barack Obama die net zijn overwinningspeech heeft afgesloten. ‘Pure poëzie’ en ‘absoluut historisch’ was na afloop het commentaar op zijn toespraak. Het inhuren van Jon Favreau was voor Obama een slimme zet. Hij is pas 28 jaar en ziet eruit alsof je hem in de collegebanken kan aantreffen, maar hij is niemand minder dan Obama’s persoonlijke speechschrijver. Met de *Yes we can*-slogan demonstreerde hij hoe een simpel zinnestelsel in het collectieve geheugen geramd kan worden. Met zijn team van schrijvers zorgde Favreau ervoor dat Obama speechend de Verenigde Staten veroverde.

INTELLECTUELE BLOEDBANK

Wie denkt een gevierd politicus te kunnen worden zonder in het openbaar te spreken, zit er goed naast. Maar wie denkt dat alle bekende politici hun eigen speeches schrijven, heeft evenmin gelijk. Speechschrijvers van bekende publieke personen staan, vooral in de Verenigde Staten, hoog in aanzien. Zij staan heel dicht bij de spreker. Ze weten hoe iemand aan het haar friemelt, praat en voor het publiek staat. Door die betrokkenheid vervaagt de professionele afstand tussen de politicus en de speechschrijver en volgt er veelal een goede vriendschap. Zo noemde John F. Kennedy zijn speechschrijver Ted Sorensen ‘zijn intellectuele bloedbank’ en omschrijft Barack Obama Jon Favreau als een ‘onmisbare gedachtelezer’.

ONZICHTBAAR

Renée Broekmeulen, freelance speechschrijver voor onder anderen Wouter Bos, hoort zelden een direct citaat van haarzelf terugkomen in een speech van de premier. Broekmeulen: ‘Sommige politici houden graag een

Illustratie: Aimee Groen

dikke vinger in de pap en veranderen veel,’ vertelt ze. ‘Het maakt dat de speechschrijver vrij onzichtbaar blijft.’ In de Verenigde Staten wordt het beroep dan ook *the dark profession* genoemd. Volgens Broekmeulen is dat nu al lang niet meer zo. ‘Het is jammer dat men in Nederland wel geheimzinnig blijft doen. Balkenende heeft twee speechschrijvers in dienst, maar roept altijd dat hij

zijn eigen speeches schrijft. Dat is natuurlijk onzin.’ Robin van Wechem liep stage bij staatssecretaris van Buitenlandse Zaken Frans Timmermans en bereidde diens speeches voor. Zij beaamt dat er sprake is van wat mysterie rondom het gebruik van speechschrijvers. Van Wechem: ‘Misschien komt dat door een soort calvinisme waardoor politici graag de indruk willen wekken alles zelf te kunnen. Bovendien is het in Nederland ongewoon om toe te geven dat iemand die niet gekozen is door het volk, invloed op een politicus heeft.’

VOORBEREIDE STILTES

De vorm van een speech hangt heel erg af van de spreker. Van Wechem: ‘Minister Ter Horst van Binnenlandse Zaken wil haar speeches helemaal uitgeschreven krijgen. Sommigen voeren hun functie heel ambtelijk uit, maar anderen willen juist een bevlogen speech met een persoonlijke noot. Dat zijn meestal ook de beste sprekers.’ In een notendop moet een speech kunnen informeren, inspireren en overtuigen. Door haar werk als speechschrijver kan Broekmeulen moeiteloos opsommen wat een goede speech is: ‘Een speech is afgestemd op de spreker en het publiek. Hij is concreet, gestructureerd en heeft een heldere spreektaal. Doe daar bovenop wat aantrekkelijke retorische trucjes – zoals het laten vallen van een stilte op het juiste

moment – en de boodschap komt over.’ Ze wacht even en concludeert: ‘Ritme is belangrijk. Het mooiste is eigenlijk een speech waar je op kan dansen.’ ●

De Reticakamer organiseert 4 februari een seminar over *speechwriting* in de Balie. Renée Broekmeulen is een van de sprekers.

- ‘*I did not have sexual relations with that woman.*’ Welke handelingen ex-president Bill Clinton precies verstond onder *sexual relations*, werd later pas duidelijk. In deze fameuze toespraak laveert de charismatische Clinton echter moeiteloos om alle pijnpunten heen.
- ‘*I have a dream.*’ Het is niet duidelijk in hoeverre Martin Luther King improviseerde toen hij eenmaal af was gestapt van zijn voorbereide speech in 1963. Het resultaat was in ieder geval een van de meest beroemde speeches ooit.
- ‘*The lady is not for turning.*’ Het maakt niet uit hoeveel mensen demonstren tegen mijn beleid, ik weet van geen wijken. Dit moet Margaret Thatcher, ex-premier van Groot-Brittannië, gedacht hebben toen zij haar partijgenoten toesprak. Het keiharde en vrij humorloze optreden van Thatcher leverde haar de bijnaam de IJzeren Dame op.
- ‘*Gaat u maar rustig slapen, de regering waakt over u!*’ Tegenwoordig zouden we dit soort uitspraken betuttelend vinden, maar in 1936 ontstond er onrust over de bewapening van Duitsland en kwamen de woorden van minister-president Colijn uitermate geloofwaardig over.
- ‘*In geouwehoer kan je niet wonen.*’ Voormalig Kamerlid voor de PvdA Jan Schaefer over huisvestingsproblemen. Deze slogan sloeg zo aan dat het tevens de tekst van een verkiezingsaffiche was voor de Amsterdamse gemeenteraadsverkiezingen van 1978.

‘Als het om mensenrechten gaat, is het Westen selectief’

Door Irene Hemels

Voorafgaand aan de Nooit meer Auschwitz-lezing 2010 sprak oud-hoofdaanklager Louise Arbour, voorzitter van de International Crisis Group, met een groep studenten over haar huidige functie.

‘De begrippen gerechtigheid en vrede worden door elkaar gebruikt, terwijl het om twee verschillende zaken gaat. Rechtspleging kan wel wachten, wordt vaak gezegd. Dat klinkt op zich ook logisch: door een oorlog te stoppen en je te richten op vrede stop je ook de oorlogsmisdaden.’

Na afloop van de Nooit meer Auschwitz-lezing hekelde Louise Arbour (1947) de vermeende tegenstelling tussen gerechtigheid en vrede, die actueel geworden is met bijvoorbeeld het arrestatiebevel tegen de Soedanese president. Arbour: ‘Rechtspreken is een manier om vrede te bereiken. In de praktijk zie je dat vrede vaak prevaleert boven rechtspreken. Maar hoe langer je wacht met oorlogsmisdadigers voor het gerecht te brengen, hoe moeilijker het wordt.’

STAATSHOOFDEN

De ontmoeting met Arbour, voorzitter van de International Crisis Group (ICG), vond plaats bij het Centrum voor Holocaust- en Genocidestudies waar ze sprak met zo'n dertig studenten. Hoewel Arbour zich niet aan politieke uitspraken waagde – of het moet zijn dat ze blij is dat de doodstraf in het internationaal recht wordt verworpen – kent haar werk voortdurend politieke implicaties. Met de aanklacht tegen president Slobodan Milosovic, een van de hoofdrolspelers in de Balkanoorlogen van de jaren negentig, zette ze in 1999 als hoofdaanklager het Joegoslavië Tribunaal stevig op de kaart. Met de arrestatie van Milosovic werd duidelijk dat ook staats-hoofden niet meer vrijuit gaan. Vóór haar komst bij het Joegoslavië Tribunaal verleende de internationale troepenmacht geen medewerking aan de arrestatie van verdachten. Arbour: ‘We veranderden compleet van strategie. Door met geheime arrestatiebevelen te werken kregen we medewerking. Men had steeds gezegd dat de arrestaties contraproductief voor het vredesproces zouden zijn. Wel, chaos bleef uit.’

ARBITER

‘Rechtspraak is de enige manier om mensenrechten te beschermen. Je hebt een arbiter nodig die jou als regering vertelt of je aan de mensenrechten houdt,’ hield

Foto: Wou Tunema

Louise Arbour

Arbour de studenten voor. Na een (internationale) carrière in de rechten begeeft Arbour zich steeds meer op het politieke terrein. Als voorzitter van de ICG voert ze een onafhankelijke, internationale adviesorganisatie aan die preventief crisis- en conflictsituaties signaleert en pleit voor actie. Haar geloof in gerechtigheid is nog steeds groot, maar haar focus is wel gewijzigd. ‘Genocide kun je niet voorkomen met alleen een juridisch concept. Daarvoor moet je crisissituaties nauwlettend volgen en het voor minderheden opnemen.’

KAMPIOEN

De ICG-voorzitter waarschuwde in het gesprek met de studenten voor een toenemende tegenstelling tussen het Westen en ontwikkelingslanden als het gaat om mensenrechten. ‘Er is een ontwikkeling gaande waarbij ontwikkelingslanden de mensenrechten steeds vaker verwerpen omdat ze een westers concept zijn en volgens hen deel uitmaken van een nieuwe imperialistisch economische protectie van het Westen.’ Deze houding heeft het Westen grotendeels aan zichzelf te danken, meent Arbour. ‘Het Westen ziet zichzelf

als kampioen van de mensenrechten, maar is tegelijk erg selectief door zich te richten op schendingen van politieke rechten. Over economische, sociale en culturele rechten, zoals het recht op onderdak en onderwijs, hoor je het Westen niet.’

TOEVAL

Een meet & greet is natuurlijk dé gelegenheid om persoonlijke vragen te stellen. Openhartig vertelde Arbour hoe zij haar carrière combineerde met het moederschap. ‘Ik heb mijn kinderen gekregen toen ik een academische carrière had en professor in de rechter was. Dat gaf mij de flexibiliteit om kinderen groot te brengen. In mijn latere banen had ik dat nooit kunnen doen.’ Arbour beschouwt haar carrière als ‘een aaneenschakeling van toevalligheden’. Door een voorkeursbehandeling werd ze benoemd tot rechter. Ook haar baan als hoofdaanklager was een toevalstreffer. ‘Ik sprak Frans en dat was handig vanwege Rwanda. Het leek me onge-looflijk interessant, maar het was erg gewaagd en pretentius van mezelf om eraan te beginnen. Ik wist nauwelijks iets van Joegoslavië en Rwanda af en weinig van internationale mensenrechten.’ Ook zonder doordachte carrièreplanning kun je dus ver komen. Intussen werd wel duidelijk dat één specifieke eigenschap van Arbour haar goed heeft geholpen: haar vastbeslotenheid. ●

CV Louise Arbour

Louise Arbour (Montréal, 1947) studeerde rechten en werd in 1999 rechter van het Hooggerechtshof van Canada. Tussen 2004 en 2008 was zij de voormalige Hoge Commissaris voor de Mensenrechten van de VN. Van 1996 tot 1999 was ze hoofdaanklager van het Joegoslavië- en het Rwanda-Tribunaal. Over haar werk als hoofdaanklager verscheen de film *Hunt for Justice: The Louise Arbour Story*, een gedramatiseerd verhaal van Arbours internationale strijd om oorlogsmisdadigers daadwerkelijk gearresteerd te krijgen. Sinds juli 2009 werkt ze bij de International Crisis Group in Brussel.

Door Kirsten Dorrestijn

Twee studenten van de master Earth Sciences wonnen een wedstrijd van het European Space Agency (ESA) met een voorstel voor een onderzoek naar het afstoten van water door zandkorrels. Ze gaan volgend jaar tijdens paraboolvluchten hun experiment uitvoeren.

Sebastiaan de Vet (25) studeerde bèta-gamma voordat hij aan de master Earth Sciences begon. Voor de wedstrijd van ESA, getiteld Fly Your Thesis, maakte hij samen met Lieke Mulder een opzet voor een experiment.

Foto's: Fred va Diem

Zandkorrels laten botsen

Wat gaan jullie precies onderzoeken?

'Dat is nog niet zo gemakkelijk uit te leggen. Het gaat over waterafstoting van bodems. Water wordt niet altijd opgenomen door de grond. Je hebt vast wel eens meegemaakt dat je na een vakantie de planten water wilde geven, maar dat de aarde dat afketste. In de natuur gebeurt dat soms op grote schaal. Als er na een periode van droogte opeens een regenbui valt, neemt de bodem het water niet op en ontstaat er vaak een modderstroom. In Spanje is dat bijvoorbeeld een groot probleem. Het mediterrane gebied heeft last van verwoestijning. Er is al veel onderzoek gedaan naar de gevolgen, maar wat er precies met de zandkorrel *an sich* gebeurt bij droogte, vocht of hitte, daar er is weinig over bekend. Zandkorrels dragen meestal een laagje, een hoesje van plantenresten om zich heen. Als het laagje opgedroogd is, werkt het waterafstotend, net als een regenjas. Wij gaan met ons experiment onderzoek doen naar de eigenschappen van deze coatings.'

Waarom heb je daar paraboolvluchten voor nodig?

'We nemen in het vliegtuig zand mee dat we van tevoren op verschillende manieren hebben bewerkt, dus zand met en zonder coating. Wij gaan kijken hoe de korrels op elkaar reageren in een gewichtloze ruimte. Het moment dat het vliegtuig een duikvlucht maakt, ontstaat er namelijk gewichtloosheid. Wij gaan negentig duikvluchten maken in het luchtruim boven de Golf van Biskaje. Het toestel vliegt steeds onder een hoek van vijftig graden naar boven en weer naar beneden. Wij hebben dan iedere keer twintig seconden de tijd om in de gewichtloze periode onze experimenten te doen.

In een gewichtloze ruimte kunnen we beter werken dan in het laboratorium van de UvA, want de zwaartekracht heeft altijd een bepalende invloed op experimenten. We kunnen dus dingen doen die normaal niet mogelijk zijn. We stoppen het zand in een glazen meetopstelling en filmen vervolgens met hogesnel-

heidscamera's in 3D hoe de zandkorrels in gewichtloze toestand tegen elkaar botsen.'

Verheug je je op de duikvluchten?

'Ja. Ik heb het al eerder gedaan voor mijn masteronderzoek. Toen waren het er dertig en dat was een geweldige ervaring. Je krijgt medicatie om je evenwichtsorganen minder actief te maken. Gelukkig werd ik niet ziek en kon ik lekker van de gewichtloosheid genieten. Om ons voor te bereiden op de vluchten moeten we een workshop volgen in Frankrijk.'

Jullie onderzoek speelt zich af op microniveau. Is dat gebruikelijk binnen Earth Sciences?

'Dat is het leuke van aardwetenschappen, wij houden ons met onderzoek op verschillende schalen bezig, met lawines en erosie, net zo goed als met vraagstukken op microniveau. Vaak kun je grootschalige processen pas begrijpen als je ze op kleine schaal bestudeert.' ●

Lieke Mulder (23) doet momenteel promotieonderzoek naar algen in de Waddenzee. Net als Sebastiaan de Vet volgde ze de bachelor bèta-gamma en daarna de master Earth Sciences.

tijdens een duikvlucht

Hoe ging de wedstrijd in z'n werk?

'We moesten eerst een samenvatting opsturen van onze onderzoeksopzet. Uit alle inzendingen werd die van ons geselecteerd. Vervolgens moesten we een presentatie geven bij ESA voor een jury van wetenschappers. De eerste keer dat we dat deden, in 2008, wonnen we niet. De jury gaf wel aanbevelingen en we mochten gebruikmaken van een valtoeren, een instrument waarmee we de zandkorrels steeds in één seconde gewichtloze toestand konden onderzoeken. Maar dat was erg kort. Dit jaar deden we weer mee en kwamen we als winnaars uit de bus. Het is uniek dat we straks negentig keer twintig seconden kunnen experimenteren.'

Waar halen jullie het zand vandaan dat jullie meenemen op de vlucht?

'Uit de Nederlandse duinen. Duinzand kan ook waterafstotend worden en dan lijkt het het meest op de kor-

rels in verwoestijningsgebieden. Maar we hadden net zo goed zand uit het Amsterdamse Bos kunnen halen. Dat heeft alleen wel een dikkere coating.'

Hoeveel handen zand neem je mee?

'Dat weten we nog niet precies. We hebben nog een jaar om alles voor te bereiden. Het moet niet te veel zijn, maar wel genoeg om de kans groot te maken dat de korrels tegen elkaar aan botsen tijdens het experiment.'

Vind je de duikvluchten spannend?

'Ja. Naast het wetenschappelijke aspect is het natuurlijk een gave ervaring om gewichtloosheid mee te mogen maken. Het is net alsof ik even astronaut word. Het zal ongeveer het gevoel geven dat je kent uit de achtbaan. De rit naar boven voel je je heel zwaar en naar beneden juist bijna gewichtloos.'

Wat voor vliegtuig is het eigenlijk?

'Het model is van een gewoon passagiersvliegtuig, maar het interieur is helemaal omgebouwd. Van tevoren zetten we onze experimenten klaar. Onze stellages staan vast tegen de wand. Aan die muren hangen riemen die wij om doen tijdens de duikvluchten. Een koprol maken in die twintig seconden zit er denk ik niet in.'

Kijk je anders naar landschappen sinds je aardwetenschappen studeert?

'Ja, dat gaat vanzelf. Door mijn studie zie ik veel meer dan alleen het gras en de bomen. We leren de geheimen van de natuur kennen. Hoe groeit een boom, hoe vormt een landschap zich? Als klein kind was ik al regelmatig met proefjes in de weer. Ik dacht altijd dat aardwetenschappen zich alleen richtten op vulkanen en zo, maar je leert de natuur te verklaren met behulp van schei- en natuurkunde. Ik zit op de goede plek.' ●

Studentenaanbiedingen

regionale advertentiepagina

www.studentenbladen.nl

WINSTON KINGDOM ELKE ZATERDAGNACHT IN DE WINSTON ALTERNIEVE DANCE, POP, ROCK & INDIE HITS IN DE BLENDER TOT MAAR LIEFST 5 UUR

ENTREE: 5 EURO
50% KORTING MET JE OV
WARMOESSTRAAT 131, AMSTERDAM
MEER INFO: WWW.WINSTON.NL

OVERBOARD

P60 €1,- korting met UVA / VU / HVA collegekaart op deurticket!

vr 5 feb	Combichrist & Assemblage 23
za 6 feb	Tribute2BobMarley
vr 19 feb	Waylon
vr 12 mrt	Heroes Of Techno: Len Faki e.a.
za 27 mrt	Trentemøller NL DJ-set

CONCERTEN
DANCEMIGTS
OFFENRUIMTES
STAGEPLAATSEN
VRIJWILLIGERSWERK

Voldoende parkeergelegenheid en goede (nacht)verbindingen met Schiphol, Amsterdam Z-O en Amsterdam CS.
P60 Poppodium | Stadsplein 100a, Amstelveen | T 020 345 3445 | F 020 345 3446 | E info@P60.nl | www.P60.nl

Snel een tijdelijke studentwoning?

Ymere
wonen, leven, groeien www.ymere.nl

HAVE YOU EVER STAYED IN A HOSTEL?

LONDON - EDINBURGH - PARIS - BRUGES - BERLIN
AMSTERDAM - NEWQUAY - BRIGHTON - BATH
PRAGUE - OPENS 2010

St. Christopher's Inns
live your life
www.st-christophers.co.uk

BOOK YOUR BED NOW
+44 (0) 208 600 7500
www.st-christophers.co.uk

GET A GOOD NIGHT'S REST FOR PARTY ALL NIGHT
MEET NEW FRIENDS FROM AROUND THE WORLD
SAFE AND SECURE CENTRAL
CHEAP BEDS STAY FOR AS LITTLE AS £11

te koop!
starterswoningen in
Amsterdam

direct beschikbaar
www.eigenhaard.nl

 gewoon goed in wonen

Ook adverteren in de Studentenaanbiedingenpagina?

Bel Maarten de Wit of Mandy Buis voor gratis advies en meer informatie over de advertentiemogelijkheden.

Telefoon: 023 5714745
E mail: m.dewit@bureauvanvliet.com
E-mail: m.buis@bureauvanvliet.com
www.bureauvanvliet.com

BIOSCOOP CAFÉ-RESTAURANT CLUB
STUDIO/K

ISM MET FOLIA & HAVANA
PRESENTEERT STUDIO/K
OP 19 FEBRUARI EEN

VERKIEZINGSDEBAT
STUDENT IN DE STAD

Want... De student van vandaag is de Amsterdammer van morgen. De kroegen sluiten te vroeg en er zijn te weinig kamers, maar studenten kunnen meer dan stempen & slapen. Toespreker, ondernemer, cultuurliefhebber: hoe zal de stad er voor ons zitten over 20 jaar?

Gespreksleider: Jim Jansen hoofdredacteur Folia

19 FEBRUARI
15.00 - 17.00
STUDIO/K
TIMORPLEIN 62

MEER INFORMATIE OP
WWW.STUDIO-K.NU

weekgast

Jasmijn Koets (23) is algemeen bestuurslid van de Landelijke Studenten Vakbond (LSVb). De studente internationale betrekkingen heeft haar master aan de UvA op een laag pitje gezet om op landelijk niveau studentenbelangen te behartigen.

Maandag 25 januari

's Ochtends bespreek ik met onze projectmedewerkers hoe ver het staat met de lancering van de klachtenbox. Dit is een digitale box waar studenten uit het hele land hun klachten over hoger onderwijs kwijt kunnen. Op deze manier kan de LSVb beter signaleren welke klachten er spelen en waar wij dus op centraal niveau iets aan moeten doen.

's Middags ga ik naar de inspectie van het onderwijs. Minister Plasterk is een voorstander van de 'harde knip', oftewel het 'eerst je bachelor, dan je master'-principe. Na veel onderhandelen door de studentenorganisaties komt er nu gelukkig alleen een 'inhoudelijke knip'; niet een aantal EC's maar specifieke competenties kunnen nu als eis worden gesteld om in de master te komen. De inspectie gaat nu onderzoeken of deze competenties ook echt duidelijk zijn aangegeven door de opleiding, of de aanmeldingsprocedure transparant is en soepel verloopt en of je met je bachelor nu ook gemakkelijk een master ergens anders kan gaan volgen, en wij mogen het studentenperspectief hierop geven (nee, nee en nee!).

's Avonds eet ik wat met een vriendinnetje en werk vervolgens nog tot laat in de avond door op de LSVb aan mijn overvolle mailbox en mijn to do list. Na nog een aantal telefoontjes, overleggen met medewerkers en vrijwilligers ga ik heerlijk slapen...

Dinsdag 26 januari

Vandaag ben ik de hele dag in Den Haag geweest omdat de nieuwe Wet op Hoger Onderwijs in de Eerste Kamer behandeld werd. Eén specifiek aspect uit deze

wet vinden wij heel zorgelijk: het collegegeld voor de tweede studie. Als bestuur hebben we de afgelopen maanden flink gelobbyd tegen het vrijgeven hiervan, maar we realiseren ons dat de kans klein is dat de Eerste Kamer deze regeling uit de wet haalt of de wet in zijn geheel verwierpt.

Over het algemeen waren een aantal partijen vandaag gelukkig heel kritisch over deze regeling (hulde aan D66, SGP en SP!). In hun commentaar hoorden we veel door ons aangedragen bezwaren en werd ook een aantal keer verwezen naar de LSVb. Ondanks dat er harde woorden vielen ('Minister, ben ik nou zo slim of u nou zo dom?' en 'De foutjes moeten nog uit deze wet gestreken worden') bleek in de tweede termijn dat een aantal partijen met veel zetels (CDA, PvdA en VVD) het allemaal wel best vonden en ik hou dan ook mijn hart vast voor de stemming over deze wet volgende week.

Woensdag 27 januari

Vandaag heb ik samen met de coördinator en stagiair van ons trainingsbureau ToM een gesprek met het trainingsbureau van Schouten & Nelissen. Voor de LSVb is het cool dat we een grote naam aan onze evenementen kunnen verbinden, maar we willen wel graag dat de trainingen die ze voor ons geven worden afgestemd op onze doelgroep en dat onze trainers betrokken worden in het ontwikkelen van de training. Gelukkig is Schouten & Nelissen het hiermee eens en gaan we komend jaar veel samenwerken.

Daarna lees ik nog de eindevaluatie van de inspectie over het Bindend Studie Advies (BSA). In verschillende fasen van het onderzoek heeft de inspectie met de LSVb om de tafel gezeten om te praten over het BSA-concept en de verschillende problemen die spelen rond de uitvoering ervan (bijvoorbeeld slechte studiebegeleiding of geen waarschuwing voordat je verzocht wordt om met je opleiding te stoppen). Toch ben ik niet tevreden over de conclusie die de inspectie getrokken heeft en schrijf nog een kritische mail. Daarna ga ik lekker naar huis, even een avondje geen LSVb!

Donderdag 28 januari

Overleg over een symposium dat we in april gaan organiseren over de verantwoordelijkheden van international

offices voor zowel uitwisselingsstudenten als studenten die een hele studie in het buitenland gaan volgen.

Daarna zoek ik contact met het ministerie van OCW over een afspraak die de komende week op de agenda staat. Na lang aandringen van de studentenorganisaties wordt er begin maart een middag georganiseerd in Den Haag door het ministerie waarbij we de problemen rondom het actief worden van studenten in kaart zullen brengen (in bijvoorbeeld studieverenigingen en medezeggenschap).

Later op de dag spoedklussen voor de zoekcommissie van de LSVb. 1 maart is de deadline voor solliciteren voor het LSVb-bestuur 2010-2011 en druk op zoek naar geschikte kandidaten. Het is de bedoeling dat al onze lidbonden (zoals bijvoorbeeld de ASVA in Amsterdam) een lijstje namen aanleveren van mensen die zij geschikt achten (dus wees niet verrast als je opeens post van de LSVb krijgt :)).

Vrijdag 29 januari

Deze vrijdag hebben we het in de bestuursvergadering uitgebreid over de strategie rondom de discussie over de studiefinanciering. Iedereen heeft de toegankelijkheid van het hoger onderwijs hoog in het vaandel staan.

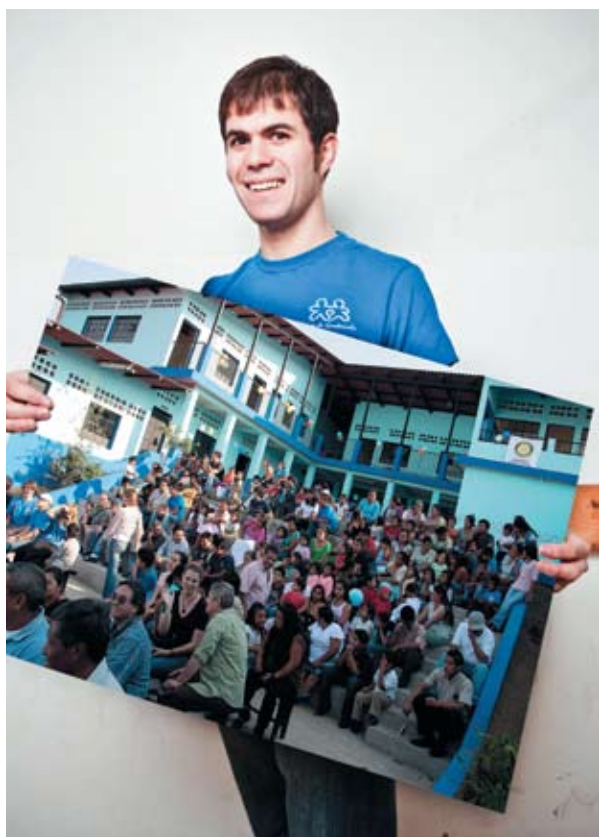
Daarna ga ik naar een debatmiddag in de Rode Hoed, georganiseerd door de HBO-raad over de vraag: 'waar moet het heen met het hoger onderwijs?'. In het najaar heeft minister Plasterk de commissie-Veerman ingesteld om de binariteit (hbo en wo) in ons onderwijsstelsel te beoordelen op maatwerk, de internationale herkenbaarheid en toekomstbestendigheid van het stelsel. Centraal in het debat stond dan ook de vraag wat verschillende belangenpartijen (instellingen, werkgevers, studenten en de politiek) hopen dat de commissie gaat concluderen in hun advies begin maart. LSVb-voorzitter Gerard Oosterwijk stak een vurig betoog af tegen het BSA, selectie aan de poort en vóór het meer uitdagen van studenten, differentiatie, maatwerk en flexibiliteit in het hoger onderwijs (go Gerard :)). ●

Volgende weekgast: Jos van Waterschoot, conservator bij de Bijzondere Collecties.

Bouwen aan andermans toekomst

Door Kirsten Dorrestijn

Sommige studenten kunnen er niet van genieten zelf hoog opgeleid te worden, zonder iets te doen voor de minder bedeelden op aarde. Vier studenten vertellen over de manier waarop ze kinderen in derdewereldlanden een betere toekomst willen geven.

Foto's: Bram Belloni

Davey Meelker

Niños de Guatemala: 'Lachende kinderen, daar doe ik het voor'

In het stadje Ciudad Vieja hebben studenten van stichting Niños de Guatemala in twee jaar tijd een basisschool opgericht. In januari 2009 opende de school waarin afgelopen jaar tachtig leerlingen les kregen. Davey Meelker (24, vierdejaars politicologie) zit in het Nederlandse bestuur.

'Veel Guatemaleekse kinderen moeten voor hun ouders werken, bijvoorbeeld op koffieplantages. Anderen hangen op straat. Er zijn te weinig scholen om alle kinderen van de stad onderwijs te geven. Voor zo'n negenduizend kinderen is geen plek. Onze school is wat dat betreft natuurlijk een druppel op een gloeiende plaat, maar deze maand wordt de tweede verdieping op de school in gebruik genomen en dan kunnen er tweehonderd leerlingen in. Elk kind is er weer eentje. Meestal komen zij uit de grootste ellende. Als je ze op het schoolplein ziet spelen en lachen... dat is waar ik het voor doe.

Een van mijn beste vrienden heeft de stichting opgezet nadat hij in Guatemala vrijwilligerswerk had gedaan. Onderwijs is de basis voor een betere toekomst, daarom zijn we een school gaan bouwen. Ik ben er twee keer in de zomer geweest. We hebben ongeveer tien Guatemaleekse werknemers in dienst: leraren, een directeur, bestuursleden en een sociaal werker die ouders overtuigt van het belang van onderwijs. Als je de lokale bevolking er niet bij betreft, is zoiets gedoemd te mislukken. Lokale aannemers hebben de school gebouwd. Dat gebeurde in no-time, want we betaalden niet per uur, maar per project.

Wij werven in Nederland fondsen en kweken awareness. We willen mensen ervan bewust maken dat niet iedereen het zo goed heeft als wij. Daarom geven we lessen op middelbare scholen en staan we op beurzen. Studenten die in Guatemala vrijwilligerswerk willen doen, kunnen ook bij ons terecht. Zij organiseren een middagprogramma met toneellessen of sportactiviteiten. Er wordt alleen 's ochtends lesgegeven zodat kinderen eventueel daarna hun ouders kunnen helpen.'

www.ninosdeguatemala.org

Sander Breur

La maison Africaine: 'Je moet niet van efficiëntie uitgaan'

Elke zomer en winter vertrekt een groepje jongeren voor drie weken naar een dorpje aan de kust van Senegal om een school annex jongeren centrum te bouwen. Een Senegalees die in Nederland woont, Amath N'diaye, is dit project in 2001 begonnen onder de naam La maison Africaine. Sander Breur (25, master deeltjesfysica) is de 'tweede man' van het project.

'Ik ging in 2008 voor het eerst mee en sindsdien begeleid ik groepen. We bouwen een school voor meisjes, want die hebben het 't hardst nodig. Zij helpen nu meestal in het huishouden of verkopen spulletjes op straat. Daardoor ontstaat er een vreemde tegenstelling tussen jongens en meisjes. Met ons project laten we ook Nederlandse jongeren kennismaken met Afrika. Het beeld dat zij hebben blijkt vaak niet overeen te komen met de werkelijkheid. De mensen zijn vrolijk, het eten is heerlijk en 's avonds wordt er gedanst. Daarnaast leren de Senegalese jongeren ons beter begrijpen. Zij denken vaak dat wij alles kunnen weggeven, schoenen net zo gemakkelijk als een iPod. Door te praten komen ze erachter dat wij in Nederland huur moeten betalen en dat dat een ander bedrag is dan zij aan hun hutje kwijt zijn. De mensen in het dorp krijgen steeds meer vertrouwen in ons project. We komen elk halfjaar terug. Als wij werken zijn er de hele dag kinderen bij ons over de vloer. We nemen kleurplaten, voetballen en waterballonnen mee. De manier van werken is wel even wennen. Je moet niet uitgaan van efficiëntie. Soms blijkt het cement niet voorradig of zijn er niet genoeg stenen. Dat kan heel frustrerend zijn. Door het jaar heen zoek ik jongeren die mee willen en hark ik materialen bij elkaar. De jongeren betalen naast hun ticket vierhonderd euro voor eten, onderdak en bouwmaterialen. Voor vertrek zetten we een actie op om geld in te zamelen. Vorige keer hadden we 1100 euro bij elkaar gesprokkeld. Een deel van het geld waarmee ik mijn reizen naar Senegal financier, is geleend van de IB-groep. Dat moet ik later weer terugbetalen, maar nu wordt het nuttig gebruikt.'

Contact: Amath N'diaye, kolobane2@yahoo.com

School in a Can: v.l.n.r.: Tom van den Bos, Kees van den Bos, Marcel Jongmsa, Arthur Meijer

School in a Can:

'Een Ikea-bouwpakket als school'

Twee HvA-studenten hebben een concept ontworpen om zeecontainers om te bouwen tot scholen. Ze richtten Stichting School in a Can op. Het idee kwam voort uit een minor. Arthur Meijer (23, vierdejaars commerciële economie) vertelt.

'De vriend met wie ik vorig jaar de minor volgde, had jaren geleden gezien hoe ellendig de onderwijsfaciliteiten in Zuid-Afrika zijn. Waarom niet een zeecontainer ombouwen tot school? Voor de minor creativiteit & innovatie moesten we een concept ontwerpen. Zo ontstond School in a Can. Na de minor zijn we serieuzer gaan kijken hoe we het concept konden uitbouwen. We zijn dagelijks bezig met het werven van fondsen en leggen contacten met bedrijven die ons aan expertise of materialen helpen. De docent van de minor vond ons idee zo leuk dat hij zich bij ons heeft aangesloten. Een architectenbureau heeft kosteloos een ontwerp voor de school gemaakt. Het is de bedoeling dat we eerst een proefversie in Amsterdam opzetten zodat we kunnen kijken waar nog problemen liggen. We vragen ROC-leerlingen hulp bij de bouw van de constructie. Een proefschool is een mooi visitekaartje voor mogelijke sponsors, zo kunnen zij in de praktijk zien waar hun geld naartoe gaat. Zodra alle kinderziekten zijn opgelost, zal de eerste School in a Can in Oeganda worden gebouwd. We laten de zeecontainer met meubels en sanitair erin verschepen. Ter plekke kan de lokale bevolking met behulp van onze handleiding de school in elkaar zetten. Een soort Ikea-bouwpakket dus. De ramen moeten bijvoorbeeld nog ter plekke uit de container worden gesneden. Onze handleiding kan over de hele wereld gebruikt worden. Van de zeecontainers kunnen ook weeshuizen, noodhospitelen of verzorgingstehuizen worden gemaakt.

Sponsors zijn laaiend enthousiast over ons idee. We hebben nu tienduizend euro in de pot voor de eerste onkosten. Met onze stichting helpen we mensen en doen we bovendien praktijkervaring op.'

www.schoolinacan.com

Anne-Marie van Hooijdonk

De Twatasha-stichting:

'De leerlingen bleven me "blanke" noemen'

Stichting Twatasha heeft verschillende projecten in Zambia. Anne-Marie van Hooijdonk (25, master Children's Rights) gaf les op een school van de stichting en zit nu in het Nederlandse bestuur.

'Na de Pabo wilde ik meer van de wereld zien. Ik kwam in contact met een Nederlands echtpaar dat in Zambia een school heeft gebouwd. Daar heb ik een halfjaar lesgegeven. De andere leerkrachten waren Zambianen. In het begin vonden de kinderen het raar om een blanke lerares te hebben. Ze durfden niks te zeggen en bleven me lange tijd "blanke" noemen. Van het lesgeven heb ik veel geleerd. Het is een uitdaging om zonder boeken zestig leerlingen te onderwijzen.

Eenmaal terug in Nederland werd gevraagd of ik in het bestuur van de stichting wilde. We zamelen geld in voor aanvragen van lokale mensen. Zo hebben we de school uitgebreid en een gemeenschapshal gebouwd voor naschoolse activiteiten en kerkdiensten. Het derde project was een school voor een verderop gelegen gemeenschap. Kinderen moesten voorheen een rivier met krokodillen oversteken om op school te komen.

Op dit moment zamelen we vooral geld in voor lesmaterialen. Om duurzaam te werken, kopen we zo veel mogelijk bij lokale winkels.

We hebben een aantal vaste donateurs, we staan op markten met spullen uit Zambia en we geven gastlessen op scholen om een indruk te geven van het bestaan van een Afrikaans kind. Het nadeel van ontwikkelingswerk is dat je hulpafhankelijkheid kunt creëren. Zo van: "wij verzinnen een project en dan halen die Nederlanders wel geld binnen." Daarom is het van belang om lokaal ook een bestuur te hebben, dat kijkt wat echt nodig is.

Anderhalfjaar geleden heb ik in Zambia mijn vriend leren kennen. Als ik hoor hoe hij vroeger onderwijs heeft gehad, ben ik zó blij dat wij dit voor de kinderen doen. In februari vertrek ik weer. Dan zie ik mijn vriend en ga ik mijn afstudeeronderzoek doen. Als ik in Zambia een goede baan kan vinden, zou ik er wel willen wonen. Op een lokale school zou ik te weinig verdienen. Je bent toch een bepaalde luxe gewend.'

www.twatasha.com

CULTUUR

Wij zoeken zangers: Bekijk www.grootconcertkooramsterdam.nl en kom op 3, 10 of 17 februari om 20.00 uur naar de open repetities in het Polanentheater.

Beter leren zingen? Zangeres heeft nog plaats voor enkele leerlingen. Stijl: Pop, jazz en mooie liedjes. Bel of mail voor een proefles Britta Maria: 06 3054 6042, britta.duiker@gmail.com

Leer Gregoriaans zingen! Zie: www.gregoriaanskoor.nl

Zondag naar de kerk? www.studentenkklesia.nl 11.00 uur - De Rode Hoed Keizersgracht 102 - Amsterdam

Wil jij optreden in het Concertgebouw? Symfonisch Blasorkest ATH is op zoek naar muzikanten die op niveau muziek willen maken. Check: www.tramharmonie.nl

Apocalypse How? Over 'het einde der tijden' in de bijbel. 13 febr. - www.studentenkklesia.nl

STUDENTEN SPORT CENTRUM USC

Sport-voor-Nop-Week
Het USC gooit haar deuren wagenwijd open! Van maandag 1 t/m vrijdag 5 februari kan iedereen gratis sporten bij het USC. Kom fit-

nessen of doe mee aan een les zumba, spinning, boksen, basketbal, capoeira, kickboksen, etc. Ook kun je je gratis laten masseren of je informeren bij studentensportverenigingen. Iedereen is welkom, student, niet-student, leden en niet-leden. Zie www.usc.uva.nl voor het programma.

Aanbod per februari

- Yoga
Bij het USC worden 3 verschillende yogastijlen gegeven: bhārata yoga, traditionele yoga en ash-tanga yoga. Je kunt bijna elke dag terecht. In de week van 1 februari starten de nieuwe cursussen. Geef je nu op en verzeker je van een plekje. Studentencursusprijs voor 9 lessen € 27,50, UvA-medew. € 59.

- Dansen
Bij het USC kun je terecht voor: salsadansen, rock-'n-roll, stijldansen, zumba, gogo dance, streetdance, dance & shape, contemporary dance, klassieke dans, jazzdance en Argentijnse tango. Nieuwe cursussen starten in de week van 1 februari. Geef je nu op en dans het voorjaar in. Studentencursusprijs voor 10 lessen € 33,50.

- Tai chi chuan
De cursus tai chi start 1 februari bij USC De Boelelaan. Elke maandag 19-20.30 uur leer je de basisbeginselen van deze Chinese martial art. De cursus omvat 9 lessen en de mogelijkheid tot vrij trainen. Studentencursusprijs € 27,50.

- Hardloopschool
Op 2 februari start de hardloopcursus: 10 weken lang, elke dinsdag 19.00-20.30 uur, train je in een groep op je eigen niveau in de omgeving van het sportcentrum. Aan het eind van elke cursus is het de bedoeling dat je een afstand kunt uitlopen die ligt tussen 5 km of een halve marathon of dat je je prestatie in dat gebied verbetert. Studentencursusprijs € 16. Zie voor al het bovenstaande www.usc.uva.nl

VRIJWILLIGERSWERK, STAGES, e.d.

Als vrijwilliger naar Afrika, Azië of Latijns-Amerika? Kom op 8 februari 2010 naar de informatiebijeenkomst! www.jongerenenmissie.nl

WONEN

Iets te verhuizen? Ik kom met een grote bus voorrijden. Studentverhuizingen binnen A'dam. Van stoep tot stoep: € 35. Ook met verhuismannen en touw en blok. Ook buiten A'dam mogelijk. Bel Taco: 06 4486 4390; www.vrachttaxi.nl

BUREAU OMBUDSMAN

Studenten met een klacht over de UvA kunnen terecht bij de Ombudsman Studenten, Christel Holtrop, ombudsman@uva.nl, tel. 525 3798, www.student.uva.nl/ombudsman
Medewerkers met een klacht over

de UvA kunnen terecht bij de Ombudsman Personeel, Anneke Vijgeboom, ombudsman-personeel@uva.nl, tel. 525 5548, www.uva.nl/ombudsmanpersoneel. Het Bureau Ombudsman is gehuisvest op Oude Turfmarkt 151, 1012 GC Amsterdam.

VERDIENEN

Gezocht: huishoudelijke hulp in Rivierenbuurt voor ca. 4 uur per week. Salaris € 15 p.u. 06 4578 7138.

Leuke bijverdienste. Gezocht: Overblijfkrachten in de buurt van de VU. Dagelijks tussen 12.00 en 13.00 uur. € 11 per keer. Contact: marjolein@openlucht2.edu.amsterdam.nl

Het AMC zoekt gezonde niet-rokende mannen (18-35 jaar) in verband met wetenschappelijk onderzoek naar het afweersysteem. Deelnemers zullen 4 nachten in het AMC doorbrengen en ontvangen een vergoeding. Voor meer informatie: Anne Jan van der Meer, arts-onderzoeker, a.j.vandermeer@amc.uva.nl

DIVERSEN

De Spermabank van het AMC is op zoek naar spermadonoren. Onkosten worden vergoed. Nadere informatie tel. 020 566 3090, spermabank@amc.uva.nl of www.spermadonoren.nl

Westerpark Advocaten

Biedt de mogelijkheid van een stage/werkplek voor een vergevorderde rechtenstudent, die de Turkse taal machtig is en bij voorkeur het vak Vreemdelingenrecht heeft gevolgd. Geïnteresseerden kunnen hun cv richten aan kilic@westerparkadvocaten.nl

Master Latijns Amerika Studies

► Multidisciplinaire opleiding van 15 maanden incl. 3 maanden stage in Latijns Amerika
► Voorlichting 5 maart en 16 april, 15.30 uur, op

CEDLA

Centrum voor Studie en Documentatie van Latijns Amerika
Keizersgracht 395-397
1016 EK Amsterdam
www.cedla.uva.nl

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Studenten Services

AAN DE SLAG - VANAF DO. 4 FEBR. WEKELIJKS VAN 12-13 UUR
Workshops om te oefenen

We gaan oefenen met de volgende thema's: mindmappen, planning, kiezen, studeren met dyslexie en concentreren. Deze korte workshop wordt wekelijks op donderdag van 12.00 - 13.00 uur gehouden, met elke week een ander thema.

WORKSHOP: FONDSSEN WERVEN VOOR STUDIE IN HET BUITENLAND
Hoe vraag je een particulier fonds aan voor je studie

Voor je studie hier of in het buitenland kun je geld tekort komen. Soms kun je dit tekort aanvullen door een particulier fonds aan te vragen. We gaan in op verschillende vragen omtrent het soort fonds en hoe je een dergelijk fonds aanvraagt. Verder leer je wat je zelf kunt bijdragen aan een goede, succesvolle aanvraag. Daarbij betekent een goede en duidelijke motivatie een meerwaarde voor je aanvraag.

Meer informatie over bovenstaande workshops en inschrijven:
www.uva.nl/trainingencentrum

TOOLS FOR STUDY: THE DUTCH APPROACH
Study skills workshop for international students

Are you interested in improving your study skills? For many international students, the Dutch educational system seems different than the systems in other countries. In this workshop, we will assess various study methods and study skills such as academic reading, concentrating, time management and planning. Participants will learn how to study more efficiently and effectively in the context of the Dutch educational system.

More information and the registration form:
www.uva.nl/trainingencentrum

Studentenservices is er voor studenten, afgestudeerden en promovendi van de UvA en HvA.
Binnengasthuisstraat 9, 1012 ZA Amsterdam 020 - 525 8080
www.uva.nl/studentenservices

CREA

februari
2010

CREA is het cultureel studentencentrum van de UvA en HvA. Turfdraagsterpad 17, 0205251400

ma 8 februari, 20.00 uur / lezing
Filosofie van de romantiek (2)

Vaak zijn de jaren zestig (met als brandpunt 1968) als een breuk in onze recente geschiedenis opgevat. Met het popfestival Woodstock als voorbeeld toont **Maarten Doorman**, bijzonder hoogleraar Journalistieke Kritiek van Kunst en Cultuur (UvA), echter aan dat in deze jaren eerder sprake is van een opleving van romantische idealen die al sinds twee eeuwen diep in onze cultuur verankerd zijn: belang van de muziek, de roep van de jeugd, het verlangen naar de natuur en naar spiritualiteit. De tweede helft van de avond laat zien hoe onze ideeën over wetenschap en techniek, en vooral de kritiek erop, doortrokken zijn van vergelijkbare, onuitroeibare romantische ideeën. Deel 2 in de reeks Filosofie van de romantiek. De derde lezing is op 15 februari. I.s.m. Home Academy. **Plaats:** CREA Theater. **Toegang:** studenten gratis, € 5,- alle anderen. Reserveren niet mogelijk.

di 9 februari, 20.00 uur / muziek
CREA Klassiek Masterclass

De CREA Klassiek Masterclass wordt gegeven door pianist **Hannes Minnaar**, die al vele internationale prijzen won en zijn conservatoriumopleiding met een 10 afrondde. De pianisten spelen een stuk en krijgen op basis van hun optreden 'en plein public' les: Minnaar geeft aanwijzingen over de techniek en interpretatie van het stuk. Ook voor niet-deelnemers valt er dus iets te leren. **Aanmelden:** klassiek@crea.uva.nl. **Plaats:** CREA Muziekzaal. **Toegang:** gratis.

do 11 februari, 20.30 uur / divers
CREA Open Podium

Iedere tweede donderdag van de maand. Deze maand met o.a.: **Sepia** (close harmony trio), **Lara Mol** (singer songwriter), **Rachel Nieuwstede** (singer songwriter), David Groeneveld (kleinkunst), **Nicole Heins** (singer songwriter) en **Silvia Berghammer** (klassieke zang). Zelf optreden? Mail naar openpodium@crea.uva.nl. **Plaats:** CREA Muziekzaal. **Toegang:** gratis.

www.crea.uva.nl/agenda

Tabe Pap

Door Dirk Wolthekker

Hij studeerde economie en werd professor in de staathuishoudkunde en openbare financiën: Jan Pen.

Tip voor minister van Financiën Wouter Bos: ondanks de crisis gewoon geld uitgeven. ‘Verstandig geld uitgeven is nu beter dan de economie op haar beloop laten,’ zegt econoom Jan Pen. ‘In een crisis als de huidige moet een minister niet benauwd zijn om geld uit te geven, want de economie moet financieel worden gesteund. Vaak wordt gezegd dat volgende generaties dan worden opgezadeld met een schuldenlast, maar dat is onzin. Geld dat de minister de ene dag aan de schatkist onttrekt, wordt er de volgende dag door burgers en bedrijven weer ingepompt, want de economie functioneert als een kringloop. En die hoge bonussen zijn helemaal niet erg, al zou er wel tachtig procent belasting over moeten worden betaald.’

Ondank zijn doofheid en zijn leeftijd – hij is bijna 89 – heeft econoom, voormalig *Parool*-columnist, schrijver van economieboeken en emeritus hoogleraar staathuishoudkunde en openbare financiën aan de Groningse universiteit Jan Pen (1921) geen gebrek aan opvattingen. Nu niet en vroeger ook niet. In de sleutelroman *Onder professoren* van W.F. Hermans, waarin de Groningse universiteitscultuur op de hak wordt genomen, staat Pen model voor de excentrieke economieprofessor Tabé Pap, die op de universiteit rondloopt op sandalen en Japanse sokken draagt met apart ingebreide grote teen. In werkelijkheid droeg Pen vaak geitenwollen sokken. ‘Toen ik koningin Juliana eens sprak tijdens een bijeenkomst, hebben we het er nog over gehad. Ze gaf me groot gelijk dat ik sokken droeg die ik prettig vond zitten, ook al was het misschien niet volgens de universitaire mores.’

In 1938 kwam ik als eerstejaars economie vanuit Lemmer naar Amsterdam. Naar Groningen had ik ook wel kunnen gaan, maar Amsterdam vertegenwoordigde voor mij “de wereld” en vanuit Lemmer kon je bovendien makkelijk met een lijnboot in Amsterdam komen. Economie leek mij een mooi vak waarmee je iets kon bereiken. Zij is een discipline die veel invloed heeft op het dagelijks leven van de mensen: het gaat in het leven steeds om keuzes maken uit de schaarse middelen die er zijn. Een andere studie kwam niet in mij op. Mijn

vader had wel andere plannen met mij. Hij handelde in vissersnetten en had graag gezien dat ik de handel in was gegaan, maar een mooi vak leren leek mij belangrijker dan veel geld verdienen. Door mijn vaders visnettenhandel kwam ik trouwens wel aan een mooie kamer in Amsterdam. Een zakenrelatie van hem zat in de kurkhandel. Hij en zijn echtgenote gingen op een zeker moment uit elkaar en toen begon mevrouw een pension op de Nieuwezijds Voorburgwal 282. Daar kon ik mijn intrek nemen. Het is het pand waarin tegenwoordig het Betty Asfaltcomplex is gehuisvest. Ik heb negen jaar over mijn studie gedaan omdat ik precies tijdens de oorlogsjaren studeerde. In die jaren waren er weinig colleges, en joodse hoogleraren mochten helemaal geen les meer geven. Af en toe konden we wel eens een werkgroepje volgen bij een docent thuis, maar de oorlog legde veel beslag op mijn leven. Ik was geen lid van het corps, dat ging te veel over gezelligheid. Ik wilde nadenken over politiek en economie en werd lid van *Politeia*, een democratisch-socialistische studentenvereniging. Ik kwam tijdens de oorlog in contact met sociaal advocate Laura Carola Mazirel. Zij

verrichtte veel werk voor vluchtelingen en haar kantoor aan de Prinsengracht deed dienst als dekmantel voor verzetsactiviteiten. Verschillende keren bracht ik voor haar joodse kinderen op de fiets vanuit Amsterdam naar Lemmer.

Mijn leermeesters waren de hoogleraren Théodore Limperg, Herman Frijda, Nico Posthumus, Jan Tinbergen en Piet Hennipman. Ik had respect voor hen, maar idolen waren het niet. Ik hou niet van dweperij, daarvoor ben ik te veel een vrijdenker. Om die reden heb ik later ook eens een baan bij Shell geweigerd. Bij Frijda ben ik afgestudeerd op een scriptie over de elasticiteit van de vraag naar arbeid. Ik stelde daarbij dat de vraag naar arbeid met één procent zou dalen als de lonen met eenzelfde percentage zouden stijgen. Later ben ik bij Hennipman gepromoveerd op de theorie van de collectieve loononderhandelingen. Ik werkte toen al in Den Haag, op het ministerie van Economische Zaken. Maar toen ik halverwege de jaren vijftig werd gevraagd hoogleraar te worden in Groningen, verliet ik de ambtenarij. College geven, een nieuwe generatie kennis bijbrengen, vond ik toch eerzamer.’ ●

Jan Pen

Foto: Bob Bronshoff

Op goed geloof

Een automobilist vertrekt om zeven uur vanuit Amsterdam naar Den Haag. Hij rijdt tachtig kilometer per uur en de afstand is zestig kilometer. Wanneer komt hij aan?

'Met al dat verkeer op die tijd van de dag? God mag het weten!'

Dat antwoord komt uit een van mijn favoriete afleveringen van *Calvin and Hobbes*, de strip over het meest eigenwijze, irritante en vertederende zesjarige jongetje en zijn speelgoedtjger. Calvin weet als geen ander de toegepaste wiskunde te waarderen. In zijn eigen woorden: 'Ik haal de strikvragen er altijd uit!'

Deze week zitten alle kinderen in groep 8 van de basisschool voor hun Citotoets te blokken. Er zullen heel wat rekensommetjes voorbijtrekken. Je mag hopen dat ze ver genoeg, maar ook niet te ver doordenken. Want wiskunde toepassen is verraderlijk. Er is altijd wel een detail dat je bent vergeten of dat je juist moet vergeten. De logica is geen kindervriend. Het aantrekkelijke van wiskunde voor de liefhebbers is juist dat je het allemaal niet te letterlijk neemt, maar dapper de vlucht voorwaarts in de hogere abstracties kiest. Een wiskundige cirkel is volmaakt, volmaakter dan wat dan ook op aarde te vinden of te maken is. De meest verfijnde passer met het scherpste potloodje kan zo'n perfecte cirkel niet op papier tekenen. In je verbeelding of in een formule gaat het allemaal wel goed. Daar heerst absolute orde en regelmaat. Meetkunde is dan ook wel eens omschreven als de kunst om uit incorrecte figuren correcte conclusies te trekken. Misschien kunnen we dat van de wetenschap als geheel wel zeggen: de kunst om uit verkeerde, of op z'n minst onvolledige waarnemingen en gedachten de juiste conclusies te trekken. Dat dit überhaupt mogelijk is vraagt een diep en ongefundeerd vertrouwen in de ratio. Misschien is het woord geloof wel op z'n plaats. Laten we de grote filosofen nog maar eens aan het woord laten.

Calvin: 'Weet je, volgens mij is wiskunde geen wetenschap, het is meer een geloof.'

Hobbes: 'Een geloof?'

Calvin: 'Ja. Al die vergelijkingen zijn net wonderen. Je neemt twee getallen en als je die optelt, dan worden ze op magische wijze een NIEUW getal! Niemand kan zeggen hoe 't gebeurt. Je gelooft het of je gelooft 't niet. Dit wiskundeboek staat vol met zaken die je op goed geloof moet accepteren! Het is een religie!'

Hobbes: 'En nog wel onderwezen op een openbare school. Bel een advocaat.'

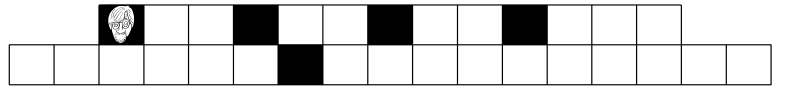
Calvin: [Met een blik op z'n huiswerk] 'Als een wiskundig atheïst, hoef ik dit niet te doen.'

Robbert Dijkgraaf is universiteitshoogleraar mathematische fysica.

Woordzoeker

© gossepuzzels baambrugge 2010

De gegeven woorden zijn -in alle richtingen- in het diagram verborgen. Sommige letters zijn meer dan een keer gebruikt. De resterende letters vormen de oplossing van deze puzzel.

AJAX, BLAIR, CLAIRY POLAK, ERBEN WENNEMARS, EUROCOMMISSARIS, HAITI, HAMAS, IRAK-ONDERZOEK, IREEN WUST, KRITERION, LEEFBAAR, LUIK, MARJAN TIMMER, MARY POPPINS, METRO, NACHTVORST, NOORDZUIDLIJN, OBAMA, PHILIP FRERIKS, SCHAATSPAK, SVEN KRAMER, UITGLIJDEN, URUZGAN, VALENTIJN.

Helemaal ingevuld? Mail de oplossing (o.v.v. naam en huisadres) uiterlijk dinsdag 16 februari naar mededelingen@folia.uva.nl en maak kans op twee toegangskaartjes voor bioscoop Kriterion, www.kriterion.nl.

KRITERION

